శ్రీ శివగీత

శ్రీ శివగీత

విషయసూచిక

శివభక్త్యుత్కర్షనిరూపణం నామ ప్రథమోఽధ్యాయః
వైరాగ్యోపదేశో నామ ద్వితీయోఽధ్యాయః
విరజాదీక్షానిరూపణం నామ తృతీయోఽధ్యాయః
శివప్రదుర్భావాఖ్యః నామ చతుర్థోఽధ్యాయః
రామాయ వరప్రదానం నామ పంచమోఽధ్యాయః
విభూతియోగో నామ షష్ఠోఽధ్యాయః
విశ్వరూపదర్శనం నామ సప్తమోఽధ్యాయః
పిండోత్పత్తికథనం నామ అష్టమోఽధ్యాయః
దేహస్వరూపనిర్ణయో నామ నవమోఽధ్యాయః
జీవస్వరూపకథనం నామ దశమోఽధ్యాయః
జీవగత్యాదినిరూపణం నామ ఏకాదశోఽధ్యాయః
ఉపాసనాజ్ఞానఫలం నామ ద్వాదశోఽధ్యాయః
మోక్షయోగో నామ త్రయోదశోఽధ్యాయః
పంచకోశోపపాదనం నామ చతుర్దశోఽధ్యాయః
భక్తియోగో నామ పంచదశోఽధ్యాయః
గీతాధికారినిరూపణం నామ షోడశోఽధ్యాయః

శ్రీ శివగీత

అథ శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే

ప్రథమోఽధ్యాయః

సూత ఉవాచ ||

అథాతః సంప్రవక్ష్యామి శుద్ధం కైవల్యముక్తిదం |
అనుగ్రహాన్మహేశస్య భవదుఃఖస్య భేషజం || 1 ||

న కర్మణామనుష్ఠానైర్న దానైస్తపసాపి వా |
కైవల్యం లభతే మర్త్యః కింతు జ్ఞానేన కేవలం || 2 ||

రామాయ దండకారణ్యే పార్వతీపతినా పురా |
యా ప్రోక్తా శివగీతాఖ్యా గుహ్యాద్గుహ్యతమా హి సా || 3 ||

యస్యాః శ్రవణమాత్రేణ నృణాం ముక్తిర్ధ్రువం భవేత్ |
పురా సనత్కుమారాయ స్కందేనాభిహితా హి సా || 4 ||

సనత్కుమారః ప్రోవాచ వ్యాసాయ మునిసత్తమాః |
మహ్యం కృపాతిరేకేణ ప్రదదౌ బాదరాయణః || 5 ||

ఉక్తం చ తేన కస్మైచిన్న దాతవ్యమిదం త్వయా |
సూతపుత్రాన్యథా దేవాః క్షుభ్యంతి చ శపంతి చ || 6 ||

అథ పృష్టో మయా విప్రా భగవాన్బాదరాయణః |
భగవందేవతాః సర్వాః కిం క్షుభ్యంతి శపంతి చ || 7 ||

తాసామత్రాస్తి కా హానిర్యయా కుప్యంతి దేవతాః |
పారాశర్యోఽథ మామాహ యత్పృష్టం శృణు వత్స తత్ || 8 ||

నిత్యాగ్నిహోత్రిణో విప్రాః సంతి యే గృహమేధినః |
త ఏవ సర్వఫలదాః సురాణాం కామధేనవః || 9 ||

భక్ష్యం భోజ్యం చ పేయం చ యద్యదిష్టం సుపర్వణాం |
అగ్నౌ హుతేన హవిషా సత్సర్వం లభ్యతే దివి || 10 ||

నాన్యదస్తి సురేశానామిష్టసిద్ధిప్రదం దివి |

దోగ్ధ్రీ ధేనుర్యథా నీతా దుఃఖదా గృహమేధినాం ॥ 11 ॥

తథైవ జ్ఞానవాన్విప్రో దేవానాం దుఃఖదో భవేత్ ।
త్రిదశాస్తేన విఘ్నంతి ప్రవిష్టా విషయం నృణాం ॥ 12 ॥

తతో న జాయతే భక్తిః శివే కస్యాపి దేహినః ।
తస్మాదవిదుషాం నైవ జాయతే శూలపాణినః ॥ 13 ॥

యథాకథంచిజ్జాతాపి మధ్యే విచ్ఛిద్యతే నృణాం ।
జాతం వాపి శివజ్ఞానం న విశ్వాసం భజత్యలం ॥ 14 ॥

ఋషయ ఊచుః ॥

యద్యేవం దేవతా విఘ్నమాచరంతి తనూభృతాం ।
పౌరుషం తత్ర కస్యాస్తి యేన ముక్తిర్భవిష్యతి ॥ 15 ॥

సత్యం సూతాత్మజ బ్రూహి తత్రోపాయోఽస్తి వా న వా ॥

సూత ఉవాచ ॥

కోటిజన్మార్జితైః పుణ్యైః శివే భక్తిః ప్రజాయతే ॥ 16 ॥

ఇష్టాపూర్తాదికర్మాణి తేనాచరతి మానవః ।
శివార్పణధియా కామాన్పరిత్యజ్య యథావిధి ॥ 17 ॥

అనుగ్రహాత్తేన శంభోర్జాయతే సుదృఢో నరః ।
తతో భీతాః పలాయంతే విఘ్నం హిత్వా సురేశ్వరాః ॥ 18 ॥

జాయతే తేన శుశ్రూషా చరితే చంద్రమౌలినః ।
శృణ్వతో జాయతే జ్ఞానం జ్ఞానాదేవ విముచ్యతే ॥ 19 ॥

బహునాత్ర విముక్తేన యస్య భక్తిః శివే దృఢా ।
మహాపాపోపపాపౌఘకోటిగ్రస్తోఽపి ముచ్యతే ॥ 20 ॥

అనాదరేణ శాఠ్యేన పరిహాసేన మాయయా ।
శివభక్తిరతశ్చేత్స్యాదంత్యజోఽపి విముచ్యతే ॥ 21 ॥

ఏవం భక్తిశ్చ సర్వేషాం సర్వదా సర్వతోముఖీ ।
తస్యాం తు విద్యమానాయాం యస్తు మర్త్యో న ముచ్యతే ॥ 22 ॥

సంసారబంధనాత్తస్మాదన్యః కో వాస్తి మూఢధీః ।
నియమాద్యస్తు కుర్వీత భక్తిం వా ద్రోహమేవ వా ॥ 23 ॥

తస్యాపి చేత్ప్రసన్నోఽసౌ ఫలం యచ్ఛతి వాంఛితం ।
ఋద్ధం కించిత్సమాదాయ క్షుల్లకం జలమేవ వా ॥ 24 ॥

యో దత్తే నియమేనాసౌ తస్మై దత్తే జగత్త్రయం ।

తత్రాప్యశక్తో నియమాన్నమస్కారం ప్రదక్షిణాం || 25 ||

యః కరోతి మహేశస్య తస్మై తుష్టో భవేచ్ఛివః |
ప్రదక్షిణాస్వశక్తోఽపి యః స్వాంతే చింతయేచ్ఛివం || 26 ||

గచ్ఛన్సముపవిష్టో వా తస్యాభీష్టం ప్రయచ్ఛతి |
చందనం బిల్వకాష్ఠస్య పుష్పాణి వనజాన్యపి || 27 ||

ఫలాని తాదృశాన్యేవ యస్య ప్రీతికరాణి వై |
దుష్కరం తస్య సేవాయాం కిమస్తి భువనత్రయే || 28 ||

వన్యేషు యాదృశీ ప్రీతిర్వర్తతే పరమేశితుః |
ఉత్తమేష్వపి నాస్త్యేవ తాదృశీ గ్రామజేష్వపి || 29 ||

తం త్యక్త్వా తాదృశం దేవం యః సేవేతాన్యదేవతాం |
స హి భాగీరథీం త్యక్త్వా కాంక్షతే మృగతృష్ణికాం || 30 ||

కింతు యస్యాస్తి దురితం కోటిజన్మసు సంచితం |
తస్య ప్రకాశతే నాయమర్థో మోహాంధచేతసః || 31 ||

న కాలనియమో యత్ర న దేశస్య స్థలస్య చ |
యత్రాస్య చిత్రం రమతే తస్య ధ్యానేన కేవలం || 32 ||

ఆత్మత్వేన శివస్యాసౌ శివసాయుజ్యమాప్నుయాత్ |
అతిస్వల్పతరాయుః శ్రీర్భూతేశాంశాధిపోఽపి యః || 33 ||

స తు రాజాహమస్మీతి వాదినం హంతి సాన్వయం |
కర్తాపి సర్వలోకానామక్షయైశ్వర్యవానపి || 34 ||

శివః శివోఽహమస్మీతి వాదినం యం చ కంచన |
ఆత్మనా సహ తాదాత్మ్యభాగినం కురుతే భృశం || 35 ||

ధర్మార్థకామమోక్షాణాం పారం యస్యాథ యేన వై |
మునయస్తత్ప్రవక్ష్యామి వ్రతం పాశుపతాభిధం || 36 ||

కృత్వా తు విరజాం దీక్షాం భూతిరుద్రాక్షధారిణః |
జపంతో వేదసారాఖ్యం శివనామసహస్రకం || 37 ||

సంత్యజ్య తేన మర్త్యత్వం శైవీం తనుమవాప్స్యథ |
తతః ప్రసన్నో భగవాంఛంకరో లోకశంకరః || 38 ||

భవతాం దృశ్యతామేత్య కైవల్యం వః ప్రదాస్యతి |
రామాయ దండకారణ్యే యత్ప్రాదాత్కుంభసంభవః || 39 ||

తత్సర్వం వః ప్రవక్ష్యామి శృణుధ్వం భక్తియోగినః || 40 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు

బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
శివభక్త్యుత్కర్షనిరూపణం నామ ప్రథమోఽధ్యాయః ॥ 1 ॥

ద్వితీయోఽధ్యాయః

ఋషయ ఊచుః ||

కిమర్థమాగతోఽగస్త్యో రామచంద్రస్య సన్నిధిం |
కథం వా విరజాం దీక్షాం కారయామాస రాఘవం |
తతః కిమాప్తవాన్ రామః ఫలం తద్వక్తుమర్హసి || 1 ||

సూత ఉవాచ ||

రావణేన యదా సీతాఽపహృతా జనకాత్మజా |
తదా వియోగదుఃఖేన విలపన్నాస రాఘవః || 2 ||

నిర్నిద్రో నిరహంకారో నిరాహారో దివానిశం |
మోక్తుమైచ్ఛత్తతః ప్రాణాన్సానుజో రఘునందనః || 3 ||

లోపాముద్రాపతిర్జ్ఞాత్వా తస్య సన్నిధిమాగమత్ |
అథ తం బోధయామాస సంసారాసారతాం మునిః || 4 ||

అగస్త్య ఉవాచ ||

కిం విషీదసి రాజేంద్ర కాంతా కస్య విచార్యతాం |
జడః కిం ను విజానాతి దేహోఽయం పాంచభౌతికః || 5 ||

నిర్లేపః పరిపూర్ణశ్చ సచ్చిదానందవిగ్రహః |
ఆత్మా న జాయతే నైవ మ్రియతే న చ దుఃఖభాక్ || 6 ||

సూర్యోఽసౌ సర్వలోకస్య చక్షుష్ట్వేన వ్యవస్థితః |
తథాపి చాక్షుషైర్దోషైర్న కదాచిద్విలిప్యతే || 7 ||

సర్వభూతాంతరాత్మాపి తద్వద్దృశ్యైర్న లిప్యతే |
దేహోఽపి మలపిండోఽయం ముక్తజీవో జడాత్మకః || 8 ||

దహ్యతే వహ్నినా కాష్ఠైః శివాద్యైర్భక్ష్యతేఽపి వా |
తథాపి నైవ జానాతి విరహే తస్య కా వ్యథా || 9 ||

సువర్ణగౌరీ దూర్వాయా దలవచ్ఛ్యామలాపి వా |
పీనోత్తుంగస్తనాభోగభుగ్నసూక్ష్మవలగ్నికా || 10 ||

బృహన్నితంబజఘనా రక్తపాదసరోరుహా |
రాకాచంద్రముఖీ బింబప్రతిబింబరదచ్ఛదా || 11 ||

నీలేందీవరనీకాశనయనద్వయశోభితా |

మత్తకోకిలసల్లాపా మత్తద్విరదగామినీ || 12 ||

కటాక్షైరనుగృహ్ణాతి మాం పంచేషుశరోత్తమైః |
ఇతి యాం మన్యతే మూఢ స తు పంచేషుశాసితః || 13 ||

తస్యావివేకం వక్ష్యామి శృణుష్వావహితో నృప |
న చ స్త్రీ న పుమానేష నైవ చాయం నపుంసకః || 14 ||

అమూర్తః పురుషః పూర్ణో ద్రష్టా దేహీ స జీవినః |
యా తన్వంగీ మృదుర్బాలా మలపిండాత్మికా జడా || 15 ||

సా న పశ్యతి యత్కించిన్న శృణోతి న జిఘ్రతి |
చర్మమాత్రా తనుస్తస్యా బుద్ధ్వా త్యక్షస్వ రాఘవ || 16 ||

యా ప్రాణాదధికా సైవ హంత తే స్యాద్ఘృణాస్పదం |
జాయంతే యది భూతేభ్యో దేహినః పాంచభౌతికాః || 17 ||

ఆత్మా యదేకలస్తేషు పరిపూర్ణః సనాతనః |
కా కాంతా తత్ర కః కాంతః సర్వ ఏవ సహోదరాః || 18 ||

నిర్మితాయాం గృహావల్యాం తదవచ్ఛిన్నతాం గతం |
నభస్తస్యాం తు దగ్ధాయాం న కాంచిత్క్షతిమృచ్ఛతి || 19 ||

తద్వదాత్మాపి దేహేషు పరిపూర్ణః సనాతనః |
హన్యమానేషు తేష్వేవ స స్వయం నైవ హన్యతే || 20 ||

హంతా చేన్మన్యతే హంతుం హతశ్చేన్మన్యతే హతం |
తావుభౌ న విజానీతో నాయం హంతి న హన్యతే || 21 ||

అస్మాన్నృపాతిదుఃఖేన కిం ఖేదస్యాస్తి కారణం |
స్వస్వరూపం విదిత్వేదం దుఃఖం త్యక్త్వా సుఖీ భవ || 22 ||

రామ ఉవాచ ||

మునే దేహస్య నో దుఃఖం నైవ చేత్పరమాత్మనః |
సీతావియోగదుఃఖాగ్నిర్మాం భస్మీకురుతే కథం || 23 ||

సదాఽనుభూయతే యోఽర్థః స నాస్తీతి త్వయేరితః |
జాయాతాం తత్ర విశ్వాసః కథం మే మునిపుంగవ || 24 ||

అన్యోఽత్ర నాస్తి కో భోక్తా యేన జంతుః ప్రతప్యతే |
సుఖస్య వాపి దుఃఖస్య తద్బ్రూహి మునిసత్తమ || 25 ||

అగస్త్య ఉవాచ ||

దుర్జ్ఞేయా శాంభవీ మాయా తయా సంమోహ్యతే జగత్ |
మాయాం తు ప్రకృతిం విద్యాన్మాయినం తు మహేశ్వరం |26 ||

తస్యావయవభూతైస్తు వ్యాప్తం సర్వమిదం జగత్.
సత్యజ్ఞానాత్మకోఽనంతో విభురాత్మా మహేశ్వరః ॥ 27 ॥

తస్యైవాంశో జీవలోకే హృదయే ప్రాణినాం స్థితః ।
విస్ఫులింగా యథా వహ్నేర్జాయంతే కాష్ఠయోగతః ॥ 28 ॥

అనాదికర్మసంబద్ధాస్తద్వదంశా మహేశితుః ।
అనాదివాసనాయుక్తాః క్షేత్రజ్ఞా ఇతి తే స్మృతాః ॥ 29 ॥

మనో బుద్ధిరహంకారశ్చిత్తం చేతి చతుష్టయం ।
అంతఃకరణమిత్యాహుస్తత్ర తే ప్రతిబింబితాః ॥ 30 ॥

జీవత్వం ప్రాప్నుయుః కర్మఫలభోక్తార ఏవ తే ।
తతో వైషయికం తేషాం సుఖం వా దుఃఖమేవ వా ॥ 31 ॥

త ఏవ భుంజతే భోగాయతనేఽస్మిన్ శరీరకే ।
స్థావరం జంగమం చేతి ద్వివిధం వపురుచ్యతే ॥ 32 ॥

స్థావరాస్తత్ర దేహాః స్యుః సూక్ష్మా గుల్మలతాదయః ।
అండజాః స్వేదజాస్తద్వదుద్భిజ్జా ఇతి జంగమాః ॥ 33 ॥

యోనిమన్యే ప్రపద్యంతే శరీరత్వాయ దేహినః ।
స్థాణుమన్యేఽనుసంయంతి యథాకర్మ యథాశ్రుతం ॥ 34 ॥

సుఖ్యహం దుఃఖ్యహం చేతి జీవ ఏవాభిమన్యతే ।
నిర్లేపోఽపి పరం జ్యోతిర్మోహితః శంభుమాయయా ॥ 35 ॥

కామః క్రోధస్తథా లోభో మదో మాత్సర్యమేవ చ ।
మోహశ్చేత్యరిషడ్వర్గమహంకారగతం విదుః ॥ 36 ॥

స ఏవ బధ్యతే జీవః స్వప్నజాగ్రదవస్థయోః ।
సుషుప్తౌ తదభావాచ్చ జీవః శంకరతాం గతః ॥ 37 ॥

స ఏవ మాయాసంస్పృష్టః కారణం సుఖదుఃఖయోః ।
శుక్తౌ రజతవద్విశ్వం మాయయా దృశ్యతే శివే ॥ 38 ॥

తతో వివేకజ్ఞానేన న కోఽప్యత్రాస్తి దుఃఖభాక్ ।
తతో విరమ దుఃఖాత్త్వం కిం ముధా పరితప్యసే ॥ 39 ॥

శ్రీరామ ఉవాచ ॥

మునే సర్వమిదం తథ్యం యన్మదగ్రే త్వయేరితం ।
తథాపి న జహాత్యేతత్ప్రారబ్ధాదృష్టముల్బణం ॥ 40 ॥

మత్తం కుర్యాద్యథా మద్యం నష్టావిద్యమపి ద్విజం ।
తద్వత్ప్రారబ్ధభోగోఽపి న జహాతి వివేకినం ॥ 41 ॥

తతః కిం బహునోక్తేన ప్రారబ్ధసచివః స్మరః |
బాధతే మాం దివారాత్రమహంకారోఽపి తాదృశః || 42 ||

అత్యంతపీడితో జీవః స్థూలదేహం విముంచతి |
తస్మాజ్జీవాప్తయే మహ్యముపాయః క్రియతాం ద్విజ || 43 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
వైరాగ్యోపదేహో నామ ద్వితీయోఽధ్యాయః || 2 ||

తృతీయోఽధ్యాయః

అగస్త్య ఉవాచ ||

న గృహ్ణాతి వచః పథ్యం కామక్రోధాదిపీడితః |
హితం న రోచతే తస్య ముమూర్షోరివ భేషజం || 1 ||

మధ్యేసముద్రం యా నీతా సీతా దైత్యేన మాయినా |
ఆయాస్యతి నరశ్రేష్ఠ సా కథం తవ సంనిధిం || 2 ||

బధ్యంతే దేవతాః సర్వా ద్వారి మర్కటయూథవత్ |
కిం చ చామరధారిణ్యో యస్య సంతి సురాంగనాః || 3 ||

భుంక్తే త్రిలోకీమఖిలాం యః శంభువరదర్పితః |
నిష్కంటకం తస్య జయః కథం తవ భవిష్యతి || 4 ||

ఇంద్రజిన్నామ పుత్రో యస్తస్యాస్తీశవరోద్ధతః |
తస్యాగ్రే సంగరే దేవా బహువారం పలాయితాః || 5 ||

కుంభకర్ణాహ్వయో భ్రాతా యస్యాస్తి సురసూదనః |
అన్యో దివ్యాస్త్రసంయుక్తశ్చిరజీవీ బిభీషణః || 6 ||

దుర్గం యస్యాస్తి లంకాఖ్యం దుర్జేయం దేవదానవైః |
చతురంగబలం యస్య వర్తతే కోటిసంఖ్యయా || 7 ||

ఏకాకినా త్వయా జేయః స కథం నృపనందన |
ఆకాంక్షతే కరే ధర్తుం బాలశ్చంద్రమసం యథా |
తథా త్వం కామమోహేన జయం తస్యాభివాంఛసి || 8 ||

శ్రీరామ ఉవాచ ||

క్షత్రియోఽహం మునిశ్రేష్ఠ భార్యా మే రక్షసా హృతా |
యది తం న నిహన్మ్యాశు జీవనే మేఽస్తి కిం ఫలం || 9 ||

అతస్తే తత్త్వబోధేన న మే కించిత్ప్రయోజనం |
కామక్రోధాదయః సర్వే దహంత్యేతే తనుం మమ || 10 ||

అహంకారోఽపి మే నిత్యం జీవనం హంతుముద్యతః |
హృతాయాం నిజకాంతాయాం శత్రుణాఽవమతస్య వా || 11 ||

యస్య తత్త్వబుభుత్సా స్యాత్స లోకే పురుషాధమః |
తస్మాత్తస్య వధోపాయం లంఘయిత్వాంబుధిం రణే || 12 ||

అగస్త్య ఉవాచ ॥

ఏవం చేచ్ఛరణం యాహి పార్వతీపతిమవ్యయం ।
స చేత్ప్రసన్నో భగవాన్వాంఛితార్థం ప్రదాస్యతి ॥ 13 ॥

దేవైరజేయః శక్రాద్యైర్హరిణా బ్రహ్మణాపి వా ।
స తే వధ్యః కథం వా స్యాచ్ఛంకరానుగ్రహం వినా ॥

అతస్త్వాం దీక్షయిష్యామి విరజామార్గమాశ్రితః ।
తేన మార్గేన మర్త్యత్వం హిత్వా తేజోమయో భవ ॥ 15 ॥

యేన హత్వా రణే శత్రూన్సర్వాన్కామానవాప్స్యసి ।
భుక్త్వా భూమండలే చాంతే శివసాయుజ్యమాప్స్యసి ॥ 16 ॥

సూత ఉవాచ ॥

అథ ప్రణమ్య రామస్తం దండవన్మునిసత్తమం ।
ఉవాచ దుఃఖనిర్ముక్తః ప్రహృష్టేనాంతరాత్మనా ॥ 17 ॥

శ్రీరామ ఉవాచ ॥

కృతార్థోఽహం మునే జాతో వాంఛితార్థో మమాగతః ।
పీతాంబుధిః ప్రసన్నస్త్వం యది మే కిము దుర్లభం ।
అతస్త్వం విరజాం దీక్షాం బ్రూహి మే మునిసత్తమ ॥ 18 ॥

అగస్త్య ఉవాచ ॥

శుక్లపక్షే చతుర్దశ్యామష్టమ్యాం వా విశేషతః ।
ఏకాదశ్యాం సోమవారే ఆర్ద్రాయాం వా సమారభేత్ ॥ 19 ॥

యం వాయుమాహుర్యం రుద్రం యమగ్నిం పరమేశ్వరం ।
పరాత్పరతరం చాహుః పరాత్పరతరం శివం ॥ 20 ॥

బ్రహ్మణో జనకం విష్ణోర్వహ్నేర్వాయోః సదాశివం ।
ధ్యాత్వాగ్నినాఽవసథ్యాగ్నిం విశోధ్య చ పృథక్పృథక్ ॥ 21 ॥

పంచభూతాని సంయమ్య ధ్యాత్వా గుణవిధిక్రమాత్ ।
మాత్రాః పంచ చతస్రశ్చ త్రిమాత్రాదిస్తతః పరం ॥ 22 ॥

ఏకమాత్రమమాత్రం హి ద్వాదశాంతం వ్యవస్థితం ।
స్థిత్యాం స్థాప్యామృతో భూత్వా వ్రతం పాశుపతం చరేత్ ॥ 23 ॥

ఇదం వ్రతం పాశుపతం కరిష్యామి సమాసతః ।
ప్రాతరేవం తు సంకల్ప్య నిధాయాగ్నిం స్వశాఖయా ॥ 24 ॥

ఉపోషితః శుచిః స్నాతః శుక్లాంబరధరః స్వయం ।
శుక్లయజ్ఞోపవీతశ్చ శుక్లమాల్యానులేపనః ॥ 25 ॥

జుహుయాద్విరజామంత్రైః ప్రాణాపానాదిభిస్తతః |
అనువాకాంతమేకాగ్రః సమిదాజ్యచరూన్పృథక్ || 26 ||

ఆత్మన్యగ్నిం సమారోప్య యాతే అగ్నేతి మంత్రతః |
భస్మాదాయాగ్నిరిత్యాద్యైర్విమృజ్యాంగాని సంస్పృశేత్ || 27 ||

భస్మచ్ఛన్నో భవేద్విద్వాన్మహాపాతకసంభవైః |
పాపైర్విముచ్యతే సత్యం ముచ్యతే చ న సంశయః || 28 ||

వీర్యమగ్నేర్యతో భస్మ వీర్యవాన్భస్మసంయుతః |
భస్మస్నానరతో విప్రో భస్మశాయీ జితేంద్రియః || 29 ||

సర్వపాపవినిర్ముక్తః శివసాయుజ్యమాప్నుయాత్ |
ఏవం కురు మహాభాగ శివనామసహస్రకం || 30 ||

ఇదం తు సంప్రదాస్యామి తేన సర్వార్థమాప్స్యసి |
సూత ఉవాచ ||

ఇత్యుక్త్వా ప్రదదౌ తస్మై శివనామసహస్రకం || 31 ||

వేదసారాభిధం నిత్యం శివప్రత్యక్షకారకం |
ఉక్తం చ తేన రామ త్వం జప నిత్యం దివానిశం || 32 ||

తతః ప్రసన్నో భగవాన్మహాపాశుపతాస్త్రకం |
తుభ్యం దాస్యతి తేన త్వం శత్రూన్హత్వాఽఽప్స్యసి ప్రియాం || 33 ||

తస్యైవాస్త్రస్య మాహాత్మ్యాత్సముద్రం శోషయిష్యసి |
సంహారకాలే జగతామస్త్రం తత్పార్వతీపతేః || 34 ||

తదలాభే దానవానాం జయస్తవ సుదుర్లభః |
తస్మాల్లబ్ధుం తదేవాస్త్రం శరణం యాహి శంకరం || 35 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
విరజాదీక్షానిరూపణం నామ తృతీయోఽధ్యాయః || 3 ||

చతుర్థోఽధ్యాయః

సూత ఉవాచ ॥

ఏవముక్త్వా మునిశ్రేష్ఠ గతే తస్మిన్నిజాశ్రమం ।
అథ రామగిరౌ రామస్తస్మిన్గోదావరీతటే ॥ 1 ॥

శివలింగం ప్రతిష్ఠాప్య కృత్వా దీక్షాం యథావిధి ।
భూతిభూషితసర్వాంగో రుద్రాక్షాభరణైర్యుతః ॥ 2 ॥

అభిషిచ్య జలైః పుణ్యైర్గౌతమీసింధుసంభవైః ।
అర్చయిత్వా వన్యపుష్పైస్తద్వద్వన్యఫలైరపి ॥ 3 ॥

భస్మచ్ఛన్నో భస్మశాయీ వ్యాఘ్రచర్మాసనే స్థితః ।
నామ్నాం సహస్రం ప్రజపన్నక్తందివమనన్యధీః ॥ 4 ॥

మాసమేకం ఫలాహారో మాసం పర్ణాశనః స్థితః ।
మాసమేకం జలాహారో మాసం చ పవనాశనః ॥ 5 ॥

శాంతో దాంతః ప్రసన్నాత్మా ధ్యాయన్నేవం మహేశ్వరం ।
హృత్పంకజే సమాసీనముమాదేహార్ధధారిణం ॥ 6 ॥

చతుర్భుజం త్రినయనం విద్యుత్పింగజటాధరం ।
కోటిసూర్యప్రతీకాశం చంద్రకోటిసుశీతలం ॥ 7 ॥

సర్వాభరణసంయుక్తం నాగయజ్ఞోపవీతినం ।
వ్యాఘ్రచర్మాంబరధరం వరదాభయధారిణం ॥ 8 ॥

వ్యాఘ్రచర్మోత్తరీయం చ సురాసురనమస్కృతం ।
పంచవక్త్రం చంద్రమౌలిం త్రిశూలడమరూధరం ॥ 9 ॥

నిత్యం చ శాశ్వతం శుద్ధం ధ్రువమక్షరమవ్యయం ।
ఏవం నిత్యం ప్రజపతో గతం మాసచతుష్టయం ॥ 10 ॥

అథ జాతో మహానాదః ప్రలయాంబుదభీషణః ।
సముద్రమథనోద్భూతమందరావనిభృద్ధ్వనిః ॥ 11 ॥

రుద్రబాణాగ్నిసందీప్తభ్రశ్యత్త్రిపురవిభ్రమః ।
తమాకర్ణ్యాథ సంభ్రాంతో యావత్పశ్యతి పుష్కరం ॥ 12 ॥

తావదేవో మహాతేజో సమస్యాసీత్పురో ద్విజాః ।
తేజసా తేన సంభ్రాంతో నాపశ్యత్స దిశో దశ ॥ 13 ॥

అంధీకృతేక్షణస్తూర్ణం మోహం యాతో నృపాత్మజః |
విచింత్య తర్కయామాస దైత్యమాయాం ద్విజేశ్వరాః || 14 ||

అథోత్థాయ మహావీరః సజ్జం కృత్వా స్వకం ధనుః |
అవిధ్యన్నిశితైర్బాణైర్దివ్యాస్త్రైరభిమంత్రితైః || 15 ||

ఆగ్నేయం వారుణం సౌమ్యం మోహనం సౌరపార్వతం |
విష్ణుచక్రం మహాచక్రం కాలచక్రం చ వైష్ణవం || 16 ||

రౌద్రం పాశుపతం బ్రాహ్మం కౌబేరం కులిశానిలం |
భార్గవాదిబహూన్యస్త్రాణ్యయం ప్రాయుంక్త రాఘవః || 17 ||

తస్మింస్తేజసి శస్త్రాణి చాస్త్రాన్యస్య మహీపతేః |
విలీనాని మహాభ్రస్య కరకా ఇవ నీరధౌ || 18 ||

తతః క్షణేన జజ్వాల ధనుస్తస్య కరచ్చ్యుతం |
తూణీరం చాంగులిత్రాణం గోధికాపి మహీపతే || 19 ||

తద్దృష్ట్వా లక్ష్మణో భీతః పపాత భువి మూర్ఛ్ఛితః |
అథాకించిత్కరో రామో జానుభ్యామవనిం గతః || 20 ||

మీలితాక్షో భయావిష్టః శంకరం శరణం గతః |
స్వరేణాప్యుచ్చరన్నుచ్చైః శంభోర్నామసహస్రకం || 21 ||

శివం చ దండవద్భూమౌ ప్రణనామ పునః పునః |
పునశ్చ పూర్వవచ్చాసీచ్ఛబ్దో దిఙ్మండలం గ్రసన్ || 22 ||

చచాల వసుధా ఘోరం పర్వతాశ్చ చకంపిరే |
తతః క్షణేన శీతాంశుశీతలం తేజ ఆపతత్ || 23 ||

ఉన్మీలితాక్షో రామస్తు యావదేతత్ప్రపశ్యతి |
తావద్దదర్శ వృషభం సర్వాలంకారసంయుతం || 24 ||

పీయూషమథనోద్భూతనవనీతస్య పిండవత్ |
ప్రోతస్వర్ణం మరకతచ్ఛాయశృంగద్వయాన్వితం || 25 ||

నీలరత్నేక్షణం హ్రస్వకంఠకంబలభూషితం |
రత్నపల్యాణసంయుక్తం నిబద్ధం శ్వేతచామరైః || 26 ||

ఘంటికాఘర్ఘరీశబ్దైః పూరయంతం దిశో దశ |
తత్రాసీనం మహాదేవం శుద్ధస్ఫటికవిగ్రహం || 27 ||

కోటిసూర్యప్రతీకాశం కోటిశీతాంశుశీతలం.
వ్యాఘ్రచర్మాంబరధరం నాగయజ్ఞోపవీతినం || 28 ||

సర్వాలంకారసంయుక్తం విద్యుత్పింగజటాధరం |
నీలకంఠం వ్యాఘ్రచర్మోత్తరీయం చంద్రశేఖరం || 29 ||

నానావిధాయుధోద్భాసిదశబాహుం త్రిలోచనం |
యువానం పురుషశ్రేష్ఠం సచ్చిదానందవిగ్రహం || 30 ||

తత్రైవ చ సుఖాసీనాం పూర్ణచంద్రనిభాననాం |
నీలేందీవరదామాభాముద్యన్మరకతప్రభాం || 31 ||

ముక్తాభరణసంయుక్తాం రాత్రిం తారాంచితామివ |
వింధ్యక్షితిధరోత్తుంగకుచభారభరాలసాం || 32 ||

సదసత్సంశయావిష్టమధ్యదేశాంతరాంబరాం |
దివ్యాభరణసంయుక్తాం దివ్యగంధానులేపనాం || 33 ||

దివ్యమాల్యాంబరధరాం నీలేందీవరలోచనాం |
అలకోద్భాసివదనాం తాంబూలగ్రాసశోభితాం || 34 ||

శివాలింగనసంజాతపులకోద్భాసివిగ్రహాం |
సచ్చిదానందరూపాఢ్యాం జగన్మాతరమంబికాం || 35 ||

సౌందర్యసారసందోహాం దదర్శ రఘునందనః |
స్వస్వవాహనసంయుక్తాన్నానాయుధలసత్కరాన్ || 36 ||

బృహద్రథంతరాదీని సామాని పరిగాయతః |
స్వస్వకాంతాసమాయుక్తాందిక్పాలాన్పరితః స్థితాన్ || 37 ||

అగ్రగం గరుడారూఢం శంఖచక్రగదాధరం |
కాలాంబుదప్రతీకాశం విద్యుత్కాంత్యా శ్రియా యుతం || 38 ||

జపంతమేకమనసా రుద్రాధ్యాయం జనార్దనం |
పశ్చాచ్చతుర్ముఖం దేవం బ్రహ్మాణం హంసవాహనం || 39 ||

చతుర్వక్త్రైశ్చతుర్వేదరుద్రసూక్తైర్మహేశ్వరం |
స్తువంతం భారతీయుక్తం దీర్ఘకూర్చం జటాధరం || 40 ||

అథర్వశిరసా దేవం స్తువంతం మునిమండలం |
గంగాదితటినీయుక్తమంబుధిం నీలవిగ్రహం || 41 ||

శ్వేతాశ్వతరమంత్రేణ స్తువంతం గిరిజాపతిం |
అనంతాదిమహానాగాన్కైలాసగిరిసన్నిభాన్ || 42 ||

కైవల్యోపనిషత్పాఠాన్మణిరత్నవిభూషితాన్ |
సువర్ణవేత్రహస్తాఢ్యం నందినం పురతః స్థితం || 43 ||

దక్షిణే మూషకారూఢం గణేశం పర్వతోపమం |
మయూరవాహనారూఢముత్తరే షణ్ముఖం తథా || 44 ||

మహాకాలం చ చండేశం పార్శ్వయోర్భీషణాకృతిం |
కాలాగ్నిరుద్రం దూరస్థం జ్వలద్దావాగ్నిసన్నిభం || 45 ||

త్రిపాదం కుటిలాకారం నటద్భృంగిరిటిం పురః |
నానావికారవదనాన్కోటిశః ప్రమథాధిపాన్ || 46 ||

నానావాహనసంయుక్తం పరితో మాతృమండలం |
పంచాక్షరీజపాసక్తాన్సిద్ధవిద్యాధరాదికాన్ || 47 ||

దివ్యరుద్రకగీతాని గాయత్కిన్నరవృందకం |
తత్ర త్రైయంబకం మంత్రం జపద్ద్విజకదంబకం || 48 ||

గాయంతం వీణయా గీతం నృత్యంతం నారదం దివి |
నృత్యతో నాట్యనృత్యేన రంభాదీనప్సరోగణాన్ || 49 ||

గాయచ్చిత్రరథాదీనాం గంధర్వాణాం కదంబకం |
కంబలాశ్వతరౌ శంభుకర్ణభూషణతాం గతౌ || 50 ||

గాయంతౌ పన్నగౌ గీతం కపాలం కంబలం తథా |
ఏవం దేవసభాం దృష్ట్వా కృతార్థో రఘునందనః || 51 ||

హర్షగద్గదయా వాచా స్తువందేవం మహేశ్వరం |
దివ్యనామసహస్రేణ ప్రణనామ పునః పునః || 52 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
శివప్రాదుర్భావాఖ్యశ్చతుర్థోఽధ్యాయః || 4 ||

పఞ్చమోఽధ్యాయః

సూత ఉవాచ ||

అథ ప్రాదురభూత్తత్ర హిరణ్మయరథో మహాన్ |
అనేకదివ్యరత్నాంశుకిర్మీరితదిగంతరః || 1 ||

నద్యుపాంతికపంకాఢ్యమహాచక్రచతుష్టయః |
ముక్తాతోరణసంయుక్తః శ్వేతచ్ఛత్రశతావృతః || 2 ||

శుద్ధహేమఖలీనాఢ్యతురంగగణసంయుతః |
శుక్తావితానవిలసదూర్ధ్వదివ్యవృషధ్వజః || 3 ||

మత్తవారణికాయుక్తః పట్టతల్పోపశోభితః |
పారిజాతతరూద్భూతపుష్పమాలాభిరంచితః || 4 ||

మృగనాభిసముద్భూతకస్తూరిమదపంకిలః |
కర్పూరాగధూపోత్థగంధాకృష్టమధువ్రతః || 5 ||

సంవర్తఘనఘోషాఢ్యో నానావాద్యసమన్వితః |
వీణావేణుస్వనాసక్తకిన్నరీగణసంకులః || 6 ||

ఏవం దృష్ట్వా రథశ్రేష్ఠం వృషాదుత్తీర్య శంకరః |
అంబయా సహితస్తత్ర పట్టతల్పేఽవిశత్తదా || 7 ||

నీరాజనైః సురస్త్రీణాం శ్వేతచామరచాలనైః |
దివ్యవ్యజనపాతైశ్చ ప్రహృష్టో నీలలోహితః || 8 ||

క్వణత్కంకణనిధ్వానైర్మంజుమంజీరసింజితైః |
వీణావేణుస్వనైర్గీతైః పూర్ణమాసీజ్జగత్త్రయం || 9 ||

శుకకేకికులారావైః శ్వేతపారావతస్వనైః |
ఉన్నిద్రభూషాఫణినాం దర్శనాదేవ బర్హిణః || 10 ||

ననృతుర్దర్శయంతః సర్వాంశ్చంద్రకాన్కోటిసంఖ్యయా |
ప్రణమంతం తతో రామముత్థాప్య వృషభధ్వజః || 11 ||

ఆనినాయ రథం దివ్యం ప్రహృష్టేనాంతరాత్మనా |
కమండలుజలైః స్వచ్ఛైః స్వయమాచమ్య యత్నతః || 12 ||

సమాచమ్యాథ పురతః స్వాంకే రామముపానయత్ |
అథ దివ్యం ధనుస్తస్మై దదౌ తూణీరమక్షయం || 13 ||

మహాపాశుపతం నామ దివ్యమస్త్రం దదౌ తతః |
ఉక్తశ్చ తేన రామోఽపి సాదరం చంద్రమౌలినా || 14 ||

జగన్నాశకరం రౌద్రముగ్రమస్త్రమిదం నృప |
అతో నేదం ప్రయోక్తవ్యం సామాన్యసమరాదికే || 15 ||

అన్యన్నాస్తి ప్రతీఘాతమేతస్య భువనత్రయే |
తస్మాత్ప్రాణాత్యయే రామ ప్రయోక్తవ్యముపస్థితే || 16 ||

అన్యదైత్యత్ప్రయుక్తం తు జగత్సంక్షయకృద్భవేత్ |
అథాహూయ సురశ్రేష్ఠాన్ లోకపాలాన్మహేశ్వరః || 17 ||

ఉఅవాచ పరమప్రీతః స్వం స్వమస్త్రం ప్రయచ్ఛత |
రాఘవోఽయం చ తైరస్త్రై రావణం నిహనిష్యతి || 18 ||

తస్మై దేవైరవధ్యత్వమితి దత్తో వరో మయా |
తస్మాద్వానరతామేత్య భవంతో యుద్ధదుర్మదాః || 19 ||

సాహాయ్యమస్య కుర్వంతు తేన సుస్థా భవిష్యథ |
తదాజ్ఞాం శిరసా గృహ్య సురాః ప్రాంజలయస్తథా || 20 ||

ప్రణమ్య చరణౌ శంభోః స్వం స్వమస్త్రం దదుర్ముదా |
నారాయణాస్త్రం దైత్యారిరైంద్రమస్త్రం పురందరః || 21 ||

బ్రహ్మాపి బ్రహ్మదండాస్త్రమాగ్నేయాస్త్రం ధనంజయః |
యామ్యం యమోఽపి మోహాస్త్రం రక్షోరాజస్తథా దదౌ || 22 ||

వరుణో వారుణం ప్రాదాద్వాయవ్యాస్త్రం ప్రభంజనః |
కౌబేరం చ కుబేరోఽపి రౌద్రమీశాన ఏవ చ || 23 ||

సౌరమస్త్రం దదౌ సూర్యః సౌమ్యం సోమశ్చ పార్వతం |
విశ్వేదేవా దదుస్తస్మై వసవో వాసవాభిధం || 24 ||

అథ తుష్టః ప్రణమ్యేశం రామో దశరథాత్మజః |
ప్రాంజలిః ప్రణతో భూత్వా భక్తియుక్తో వ్యజిజ్ఞపత్ || 25 ||

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవాన్మానుషేణైవ నోల్లంఘ్యో లవణాంబుధిః |
తత్ర లంకాభిధం దుర్గం దుర్జయం దేవదానవైః || 26 ||

అనేకకోటయస్తత్ర రాక్షసా బలవత్తరాః |
సర్వే స్వాధ్యాయనిరతాః శివభక్తా జితేంద్రియాః || 27 ||

అనేకమాయాసంయుక్తా బుద్ధిమంతోఽగ్నిహోత్రిణః |
కథమేకాకినా జేయా మయా భ్రాత్రా చ సంయుగే || 28 ||

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ ||

రావణస్య వధే రామ రక్షసామపి మారణే |
విచారో న త్వయా కార్యస్తస్య కాలోఽయమాగతః || 29 ||

అధర్మే తు ప్రవృత్తాస్తే దేవబ్రాహ్మణపీడనే |
తస్మాదాయుఃక్షయం యాతం తేషాం శ్రీరపి సువ్రత || 30 ||

రాజస్త్రీకామనాసక్తం రావణం నిహనిష్యసి |
పాపాసక్తో రిపుర్జేతుః సుకరః సమరాంగణే || 31 ||

అధర్మే నిరతః శత్రుర్భాగ్యేనైవ హి లభ్యతే |
అధీతధర్మశాస్త్రోఽపి సదా వేదరతోఽపి వా || 32 ||

వినాశకాలే సంప్రాప్తే ధర్మమార్గాచ్చ్యుతో భవేత్ |
పీడ్యంతే దేవతాః సర్వాః సతతం యేన పాపినా || 33 ||

బ్రాహ్మణా ఋషయశ్చైవ తస్య నాశః స్వయం స్థితః |
కిష్కింధానగరే రామ దేవానామంశసంభవాః || 34 ||

వానరా బహవో జాతా దుర్జయా బలవత్తరాః |
సాహాయ్యం తే కరిష్యంతి తైర్బధ్వా చ పయోనిధిం || 35 ||

అనేకశైలసంబద్ధే సేతౌ యాంతు వలీముఖాః |
రావణం సగణం హత్వా తామానయ నిజాం ప్రియాం || 36 ||

శస్త్రైర్యుద్ధే జయో యత్ర తత్రాస్త్రాణి న యోజయేత్ |
నిరస్త్రేష్వల్పశస్త్రేషు పలాయనపరేషు చ || 37 ||

అస్త్రాణి ముంచన్ దివ్యాని స్వయమేవ వినశ్యతి |
అథవా కిం బహూక్తేన మయైవోత్పాదితం జగత్ || 38 ||

మయైవ పాల్యతే నిత్యం మయా సంహ్రియతేఽపి చ |
అహమేకో జగన్మృత్యుర్మృత్యోరపి మహీపతే || 39 ||

గ్రసేఽహమేవ సకలం జగదేతచ్చరాచరం |
మమ వక్త్రగతాః సర్వే రాక్షసా యుద్ధదుర్మదాః || 40 ||

నిమిత్తమాత్రం త్వం భూయాః కీర్తిమాప్స్యసి సంగరే || 41 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
రామాయ వరప్రదానం నామ పంచమోఽధ్యాయః || 5 ||

షష్ఠోఽధ్యాయః

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవన్నత్ర మే చిత్రం మహదేతత్ప్రజాయతే |
శుద్ధస్ఫటికసంకాశస్త్రినేత్రశ్చంద్రశేఖరః || 1 ||

మూర్తస్త్వం తు పరిచ్ఛిన్నాకృతిః పురుషరూపధృక్ |
అంబయా సహితోఽత్రైవ రమసే ప్రమథైః సహ || 2 ||

త్వం కథం పంచభూతాది జగదేతచ్చరాచరం |
తద్బ్రూహి గిరిజాకాంత మయి తేఽనుగ్రహో యది || 3 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

సాధు పృష్టం మహాభాగ దుర్జ్ఞేయమమరైరపి.
తత్ప్రవక్ష్యామి తే భక్త్యా బ్రహ్మచర్యేణ సువ్రత || 4 ||

పారం యాస్యస్యనాయాసాద్యేన సంసారనీరధేః |
దృశ్యంతే పంచభూతాని యే చ లోకాశ్చతుర్దశ || 5 ||

సముద్రాః సరితో దేవా రాక్షసా ఋషయస్తథా |
దృశ్యంతే యాని చాన్యాని స్థావరాణి చరాణి చ || 6 ||

గంధర్వాః ప్రమథా నాగాః సర్వే తే మద్విభూతయః |
పురా బ్రహ్మాదయో దేవా ద్రష్టుకామా మమాకృతిం || 7 ||

మందరం ప్రయయుః సర్వే మమ ప్రియతరం గిరిం |
స్తుత్వా ప్రాంజలయో దేవా మాం తదా పురతః స్థితాః || 8 ||

తాందృష్ట్వాథ మయా దేవాన్ లీలాకులితచేతసః |
తేషామపహృతం జ్ఞానం బ్రహ్మాదీనాం దివౌకసాం || 9 ||

అథ తేఽపహృతజ్ఞానా మామాహుః కో భవానితి |
అథాబ్రువమహం దేవానహమేవ పురాతనః || 10 ||

ఆసం ప్రథమమేవాహం వర్తామి చ సురేశ్వరాః |
భవిష్యామి చ లోకేఽస్మిన్మత్తో నాన్యస్తి కశ్చన || 11 ||

వ్యతిరిక్తం చ మత్తోఽస్తి నాన్యత్కించిత్సురేశ్వరాః |
నిత్యోఽనిత్యోఽహమనఘో బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పతిః || 12 ||

దక్షిణాంచ ఉదంచోఽహం ప్రాంచః ప్రత్యంచ ఏవ చ |

అధశ్చోర్ధ్వం చ విదిశో దిశశ్చాహం సురేశ్వరాః || 13 ||

సావిత్రీ చాపి గాయత్రీ స్త్రీ పుమానపుమానపి |
త్రిష్టుబ్జగత్యనుష్టుప్ చ పంక్తిశ్ఛందస్త్రయీమయః || 14 ||

సత్యోఽహం సర్వగః శాంతస్త్రేతాగ్నిర్గౌర్యహం గురుః |
గౌర్యహం గహ్వరం చాహం ద్యౌరహం జగతాం విభుః || 15 ||

జ్యేష్ఠః సర్వసురశ్రేష్ఠో వరిష్ఠోఽహమపాంపతిః |
ఆర్యోఽహం భగవానీశస్తేజోఽహం చాదిరప్యహం || 16 ||

ఋగ్వేదోఽహం యజుర్వేదః సామవేదోఽహమాత్మభూః |
అథర్వణశ్చ మంత్రోఽహం తథా చాంగిరసో వరః || 17 ||

ఇతిహాసపురాణాని కల్పోఽహం కల్పవానహం |
నారాశంసీ చ గాథాహం విద్యోపనిషదోఽస్మ్యహం || 18 ||

శ్లోకాః సూత్రాణి చైవాహమనువ్యాఖ్యానమేవ చ |
వ్యాఖ్యానాని పరా విద్యా ఇష్టం హుతమథాహుతిః || 19 ||

దత్తాదత్తమయం లోకః పరలోకఽహమక్షరః |
క్షరః సర్వాణి భూతాని దాంతిః శాంతిరహం ఖగః || 20 ||

గుహ్యోఽహం సర్వవేదేషు ఆరణ్యోహమజోఽప్యహం |
పుష్కరం చ పవిత్రం చ మధ్యం చాహమతః పరం || 21 ||

బహిశ్చాహం తథా చాంతః పురస్తాదహమవ్యయః |
జ్యోతిశ్చాహం తమశ్చాహం తన్మాత్రాణీంద్రియాణ్యహం || 22 ||

బుద్ధిశ్చాహమహంకారో విషయాణ్యహమేవ హి |
బ్రహ్మా విష్ణుర్మహేశోహముమా స్కందో వినాయకః || 23 ||

ఇంద్రోఽగ్నిశ్చ యమశ్చాహం నిర్‌ఋతిర్వరుణోఽనిలః |
కుబేరోఽహం తథేశానో భూర్భువః స్వర్మహర్జనః || 24 ||

తపః సత్యం చ పృథివీ చాపస్తేజోఽనిలోఽప్యహం |
ఆకాశోఽహం రవిః సోమో నక్షత్రాణి గ్రహాస్తథా || 25 ||

ప్రాణః కాలస్తథా మృత్యురమృతం భూతమప్యహం |
భవ్యం భవిష్యత్కృత్స్నం చ విశ్వం సర్వాత్మకోఽప్యహం || 26 ||

ఓమాదౌ చ తథా మధ్యే భూర్భువః స్వస్తథైవ చ |
తతోఽహం విశ్వరూపోఽస్మి శీర్షం చ జపతాం సదా || 27 ||

అశితం పాయితం చాహం కృతం చాకృతమప్యహం |
పరం చైవాపరం చాహమహం సర్వపరాయణః || 28 ||

అహం జగద్ధితం దివ్యమక్షరం సూక్ష్మమవ్యయం |
ప్రాజాపత్యం పవిత్రం చ సౌమ్యమగ్రాహ్యమగ్రియం || 29 ||

అహమేవోపసంహర్తా మహాగ్రాసౌజసాం నిధిః |
హృది యో దేవతాత్వేన ప్రాణత్వేన ప్రతిష్ఠితః || 30 ||

శిరశ్చోత్తరతో యస్య పాదౌ దక్షిణతస్తథా |
యశ్చ సర్వోత్తరః సాక్షాదోంకారోఽహం త్రిమాత్రకః || 31 ||

ఊర్ధ్వం చోన్నామహే యస్మాదధశ్చాపనయామ్యహం |
తస్మాదోంకార ఏవాహమేకో నిత్యః సనాతనః || 32 ||

ఋచో యజూంషి సామాని యో బ్రహ్మా యజ్ఞకర్మణి |
ప్రణామహే బ్రాహ్మణేభ్యస్తేనాహం ప్రణవో మతః || 33 ||

స్నేహో యథా మాంసపిండం వ్యాప్నోతి వ్యాప్యయత్యపి |
సర్వాన్ లోకానహం తద్వత్సర్వవ్యాపీ తతోఽస్మ్యహం || 34 ||

బ్రహ్మా హరిశ్చ భగవానాద్యంతం నోపలబ్ధవాన్ |
తతోఽన్యే చ సురా యస్మాదనంతోఽహమితీరితః || 35 ||

గర్భజన్మజరామృత్యుసంసారభవసాగరాత్ |
తారయామి యతో భక్తం తస్మాత్తారోఽహమీరితః || 36 ||

చతుర్విధేషు దేహేషు జీవత్వేన వసామ్యహం |
సూక్ష్మో భూత్వా చ హృద్దేశే యత్తత్సూక్ష్మం ప్రకీర్తితః || 37 ||

మహాతమసి మగ్నేభ్యో భక్తేభ్యో యత్ప్రకాశయే |
విద్యుద్వదతులం రూపం తస్మాద్విద్యుతమస్మ్యహం || 38 ||

ఏక ఏవ యతో లోకాన్ విసృజామి సృజామి చ |
వివాసయామి గృహ్ణామి తస్మాదేకోఽహమీశ్వరః || 39 ||

న ద్వితీయో యతస్తస్థే తురీయం బ్రహ్మ యత్స్వయం |
భూతాన్యాత్మని సంహృత్య చైకో రుద్రో వసామ్యహం || 40 ||

సర్వాంల్లోకాన్యదీశేహమీశినీభిశ్చ శక్తిభిః |
ఈశానమస్య జగతః స్వర్దృశం చక్షురీశ్వరం || 41 ||

ఈశానశ్చాస్మి జగతాం సర్వేషామపి సర్వదా |
ఈశానః సర్వవిద్యానాం యదీశానస్తతోఽస్మ్యహం || 42 ||

సర్వభావాన్నిరీక్షేఽహమాత్మజ్ఞానం నిరీక్షయే |
యోగం చ గమయే తస్మాద్భగవాన్మహతో మతః || 43 ||

అజస్రం యచ్చ గృహ్ణామి విసృజామి సృజామి చ |
సర్వాంల్లోకాన్వాసయామి తేనాహం వై మహేశ్వరః || 44 ||

మహత్త్వాత్మజ్ఞానయోగైశ్వర్యే యస్తు మహీయతే |
సర్వాన్ భావాన్ పరిత్యజ్య మహాదేవశ్చ సోఽస్మ్యహం || 45 ||

ఏషోఽస్మి దేవః ప్రదిశో ను సర్వాః
పూర్వో హి జాతోస్మ్యహమేవ గర్భే |
అహం హి జాతశ్చ జనిష్యమాణః
ప్రత్యగ్జనస్తిష్ఠతి సర్వతోముఖః || 46 ||

విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖో
విశ్వతోబాహురుత విశ్వతస్పాత్ |
సంబాహుభ్యాం ధమతి సంపతత్రై-
ర్ద్యావాభూమీ జనయందేవ ఏకః || 47 ||

వాలాగ్రమాత్రం హృదయస్య మధ్యే
విశ్వం దేవం జాతవేదం వరేణ్యం |
మామాత్మస్థం యేఽనుపశ్యంతి ధీరా-
స్తేషాం శాంతిః శాశ్వతీ నేతరేషాం || 48 ||

అహం యోనిమధితిష్ఠామి చైకో
మయేదం పూర్ణం పంచవిధం చ సర్వం |
మామీశానం పురుషం దేవమీడ్యం విదిత్వా
నిచాయ్యేమాం శాంతిమత్యంతమేతి || 49 ||

ప్రాణేష్వంతర్మనసో లింగమాహు-
రస్మిన్క్రోధోఉఆ చ తృష్ణా క్షమా చ |
తృష్ణాం హిత్వా హేతుజాలస్య మూలం
బుద్ధ్యా చిత్తం స్థాపయిత్వా మయీహ |
ఏవం యే మాం ధ్యాయమానా భజంతే
తేషాం శాంతిః శాశ్వతీ నేతరేషాం || 50 ||

యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ |
ఆనందం బ్రహ్మ మాం జ్ఞాత్వా న బిభేతి కుతశ్చన || 51 ||

శ్రుత్వేతి దేవా మద్వాక్యం కైవల్యజ్ఞానముత్తమం |
జపంతో మమ నామాని మమ ధ్యానపరాయణాః || 52 ||

సర్వే తే స్వస్వదేహాంతే మత్సాయుజ్యం గతాః పురా |
తతోఽగ్రే పరిదృశ్యంతే పదార్థా మద్విభూతయః || 53 ||

మయ్యేవ సకలం జాతం మయి సర్వం ప్రతిష్ఠితం |
మయి సర్వం లయం యాతి తద్బ్రహ్మాద్వయమస్మ్యహం || 54 ||

అణోరణీయానహమేవ తద్వ-
న్మహానహం విశ్వమహం విశుద్ధః |
పురాతనోఽహం పురుషోఽహమీశో
హిరణ్మయోఽహం శివరూపమస్మి || 55 ||

అపాణిపాదోఽహమచింత్యశక్తిః
పశ్యామ్యచక్షుః స శృణోమ్యకర్ణః |
అహం విజానామి వివిక్తరూపో
న చాస్తి వేత్తా మమ చిత్సదాహం || 56 ||

వేదైరశేషైరహమేవ వేద్యో
వేదాంతకృద్వేదవిదేవ చాహం |
న పుణ్యపాపే మమ నాస్తి నాశో
న జన్మ దేహేంద్రియబుద్ధిరస్తి || 57 ||

న భూమిరాపో న చ వహ్నిరస్తి
న చానిలో మేఽస్తి న మే నభశ్చ |
ఏవం విదిత్వా ఏవం మాం తత్త్వతో వేత్తి యస్తు రామ మహామ్తే
పరమాత్మరూపం
గుహాశయం నిష్కలమద్వితీయం || 58 ||

సమస్తసాక్షిం సదసద్విహీనః
ప్రయాతి శుద్ధం పర్మాత్మరూపం || 59 ||

ఏవం మాం తత్త్వతో వేత్తి యస్తు రామ మహామతే |
స ఏవ నాన్య లోకేషు కైవల్యఫలమశ్నుతే || 60 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
విభూతియోగో నామ షష్ఠోఽధ్యాయః || 6 ||

సప్తమోఽధ్యాయః

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవన్యన్మయా పృష్టం తత్తథైవ స్థితం విభో |
అత్రోత్తరం మయా లబ్ధం త్వత్తో నైవ మహేశ్వర || 1 ||

పరిచ్ఛిన్నపరీమాణే దేహే భగవతస్తవ |
ఉత్పత్తిః పంచభూతానాం స్థితిర్వా విలయః కథం || 2 ||

స్వస్వాధికారసంబద్ధాః కథం నామ స్థితాః సురాః |
తే సర్వే కథం దేవ భువనాని చతుర్దశ || 3 ||

త్వత్తః శ్రుత్వాపి దేవాత్ర సంశయో మే మహానభూత్ |
అప్రత్యాయితచిత్తస్య సంశయం ఛేత్తుమర్హసి || 4 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

వటబీజేఽతిసూక్ష్మేఽపి మహావటతరుర్యథా |
సర్వదాస్తేఽన్యథా వృక్షః కుత ఆయాతి తద్వద || 5 ||

తద్వన్మమ తనౌ రామ భూతానామాగతిర్లయః |
మహాసైంధవపిండోఽపి జలే క్షిప్తో విలీయతే || 6 ||

న దృశ్యతే పునః పాకాత్కుత ఆయాతి పూర్వవత్ |
ప్రాతఃప్రాతర్యథాఽఽలోకో జాయతే సూర్యమండలాత్ || 7 ||

ఏవం మత్తో జగత్సర్వం జాయతేఽస్తి విలీయతే |
మయ్యేవ సకలం రామ తద్విజ్ఞానీహి సువ్రత || 8 ||

శ్రీరామ ఉవాచ ||

కథితేఽపి మహాభాగ దిగ్జడస్య యథా దిశి |
నివర్తతే భ్రమో నైవ తద్వన్మమ కరోమి కిం || 9 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

మయి సర్వం యథా రామ జగదేతచ్చరాచరం |
వర్తతే తద్దర్శయామి న ద్రష్టుం క్షమతే భవాన్ || 10 ||

దివ్యం చక్షుః ప్రదాస్యామి తుభ్యం దశరథాత్మజ |
తేన పశ్య భయం త్యక్త్వా మత్తేజోమండలం ధ్రువం || 11 ||

న చర్మచక్షుషా ద్రష్టుం శక్యతే మామకం మహః |

నరేణ వా సురేణాపి తన్మమానుగ్రహం వినా ॥ 12 ॥

సూత ఉవాచ ॥

ఇత్యుక్త్వా ప్రదదౌ తస్మై దివ్యం చక్షుర్మహేశ్వరః ।
అథాదర్శయదేతస్మై వక్త్రం పాతాలసంనిభం ॥ 13 ॥

విద్యుత్కోటిప్రభం దీప్తమతిభీమం భయావహం ।
తద్దృష్ట్వైవ భయాద్రామో జానుభ్యామవనిం గతః ॥ 14 ॥

ప్రణమ్య దండవద్భూమౌ తుష్టావ చ పునః పునః ।
అథోత్థాయ మహావీరో యావదేవ ప్రపశ్యతి ॥ 15 ॥

వక్త్రం పురభిదస్తత్ర అంతర్బ్రహ్మాండకోటయః ।
చటకా ఇవ లక్ష్యంతే జ్వాలామాలాసమాకులాః ॥ 16 ॥

మేరుమందరవింధ్యాద్యా గిరయః సప్తసాగరాః ।
దృశ్యంతే చంద్రసూర్యాద్యాః పంచ భూతాని తే సురాః ॥ 17 ॥

అరణ్యాని మహానాగా భువనాని చతుర్దశ ।
ప్రతిబ్రహ్మాండమేవం తద్దృష్ట్వా దశరథాత్మజః ॥ 18 ॥

సురాసురాణాం సంగ్రామస్తత్ర పూర్వాపరానపి ।
విష్ణోర్దశావతారాంశ్చ తత్తత్కర్మాణ్యపి ద్విజాః ॥ 19 ॥

పరాభవాంశ్చ దేవానాం పురదాహం మహేశితుః ।
ఉత్పద్యమానానుత్పన్నాన్సర్వానపి వినశ్యతః ॥ 20 ॥

దృష్ట్వా రామో భయావిష్టః ప్రణనామ పునః పునః ।
ఉత్పన్నతత్త్వజ్ఞానోఽపి బభూవ రఘునందనః ॥ 21 ॥

అథోపనిషదాం సారైరర్థైస్తుష్టావ శంకరం ॥ 22 ॥

శ్రీరామ ఉవాచ ॥

దేవ ప్రపన్నార్తిహర ప్రసీద
ప్రసీద విశ్వేశ్వర విశ్వవంద్య ।
ప్రసీద గంగాధర చంద్రమౌలే
మాం త్రాహి సంసారభయాదనాథం ॥ 23 ॥

త్వత్తో హి జాతం జగదేతదీశ
త్వయ్యేవ భూతాని వసంతి నిత్యం ।
త్వయ్యేవ శంభో విలయం ప్రయాంతి
భూమౌ యథా వృక్షలతాదయోఽపి ॥ 24 ॥

బ్రహ్మేంద్ర రుద్రాశ్చ మరుద్గణాశ్చ
గంధర్వయక్షాఽసురసిద్ధసంఘాః ।

గంగాది నద్యో వరుణాలయాశ్చ
వసంతి శూలింస్తవ వక్త్రయంత్రే ॥ 25 ॥

త్వన్మాయయా కల్పితమిందుమౌలే
త్వయ్యేవ దృశ్యత్వముపైతి విశ్వం ।
భ్రాంత్యా జనః పశ్యతి సర్వమేత-
చ్ఛుక్తౌ యథా రౌప్యమహిం చ రజ్జౌ ॥ 26 ॥

తేజోభిరాపూర్య జగత్సమస్తం
ప్రకాశమానః కురుషే ప్రకాశం ।
వినా ప్రకాశం తవ దేవదేవ
న దృశ్యతే విశ్వమిదం క్షణేన ॥ 27 ॥

అల్పాశ్రయో నైవ బృహంతమర్థం
ధత్తేఽణురేకో న హి వింధ్యశైలం ।
త్వద్వక్త్రమాత్రే జగదేతదస్తి
త్వన్మాయయైవేతి వినిశ్చినోమి ॥ 28 ॥

రజ్జౌ భుజంగో భయదో యథైవ
న జాయతే నాస్తి న చైతి నాశం ।
త్వన్మాయయా కేవలమాత్రరూపం
తథైవ విశ్వం త్వయి నీలకంఠ ॥ 29 ॥

విచార్యమాణే తవ యచ్ఛరీర-
మాధారభావం జగతాముపైతి ।
తదప్యయశ్యం మదవిద్యయైవ
పూర్ణశ్చిదానందమయో యతస్త్వం ॥ 30 ॥

పూజేష్టపూర్తాదివరక్రియాణాం
భోక్తుః ఫలం యచ్ఛసి విశ్వమేవ ।
మృషైతదేవం వచనం పురారే
త్వత్తోఽస్తి భిన్నం న చ కించిదేవ ॥ 31 ॥

అజ్ఞానమూఢా మునయో వదంతి
పూజోపచారాదిబహిఃక్రియాభిః ।
తోషం గిరీశో భజతీతి మిథ్యా
కుతస్త్వమూర్తస్య తు భోగలిప్సా ॥ 32 ॥

కించిద్దలం వా చులకోదకం వా
యస్త్వం మహేశ ప్రతిగృహ్య దత్సే ।
త్రైలోక్యలక్ష్మీమపి యజ్జనేభ్యః
సర్వం త్వవిద్యాకృతమేవ మన్యే ॥ 33 ॥

వ్యాప్నోషి సర్వా విదిశో దిశశ్చ
త్వం విశ్వమేకః పురుషః పురాణః ।
నష్టేఽపి తస్మింస్తవ నాస్తి హాని-

ర్ఘటే వినష్టే నభసో యథైవ ‖ 34 ‖

యథైకమాకాశగమర్కబింబం
క్షుద్రేషు పాత్రేషు జలాన్వితేషు ।
భజత్యనేకప్రతిబింబభావం
తథా త్వమంతఃకరణేషు దేవ ‖ 35 ‖

సంసర్జనే వాఽప్యవనే వినాశే
విశ్వస్య కించిత్తవ నాస్తి కార్యం ।
అనాదిభిః ప్రాణభృతామదృష్టై-
స్తథాపి తత్స్వప్నవదాతనోషి ‖ 36 ‖

స్థూలస్య సూక్ష్మస్య జడస్య భోగో
దేహస్య శంభో న చిదం వినాస్తి ।
అతస్త్వదారోపణమాతనోతి
శ్రుతిః పురారే సుఖదుఃఖయోః సదా ‖ 37 ‖

నమః సచ్చిదాంభోధిహంసాయ తుభ్యం
నమః కాలకాలాయ కాలాత్మకాయ ।
నమస్తే సమస్తాఘసంహారకర్త్రే
నమస్తే మృషాచిత్తవృత్త్యైకభోక్త్రే ‖ 38 ‖

సూత ఉవాచ ‖

ఏవం ప్రణమ్య విశ్వేశం పురతః ప్రాంజలిః స్థితః ।
విస్మితః పరమేశానం జగాద రఘునందనః ‖ 39 ‖

శ్రీరామ ఉవాచ ‖

ఉపసంహర విశ్వాత్మన్విశ్వరూపమిదం తవ ।
ప్రతీతం జగదైకాత్మ్యం శంభో భవదనుగ్రహాత్ ‖ 40 ‖

శ్రీభగవానువాచ ‖

పశ్య రామ మహాబాహో మత్తో నాన్యోఽస్తి కశ్చన ‖ 41 ‖

సూత ఉవాచ ‖

ఉత్యుక్త్వైవోపసంజహ్రే స్వదేహే దేవతాదికాన్ ।
మీలితాక్షః పునర్హృష్టాద్యావద్రామః ప్రపశ్యతి ‖ 42 ‖

తావదేవ గిరేః శృంగే వ్యాఘ్రచర్మోపరి స్థితం ।
దదర్శ పంచవదనం నీలకంఠం త్రిలోచనం ‖ 43 ‖

వ్యాఘ్రచర్మాంబరధరం భూతిభూషితవిగ్రహం ।
ఫణికంకణభూషాఢ్యం నాగయజ్ఞోపవీతినం ‖ 44 ‖

వ్యాఘ్రచర్మోత్తరీయం చ విద్యుత్పింగజటాధరం |
ఏకాకినం చంద్రమౌలిం వరేణ్యమభయప్రదం || 45 ||

చతుర్భుజం ఖండపరశుం మృగహస్తం జగత్పతిం |
అథాజ్ఞయా పురస్తస్య ప్రణమ్యోపవివేశ సః || 46 ||

అథాహ రామం దేవేశో యద్యత్ప్రష్టుమభీచ్ఛసి |
తత్సర్వం పృచ్ఛ రామ త్వం మత్తో నాన్యోఽస్తి తే గురుః || 47 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
విశ్వరూపదర్శనం నామ సప్తమోఽధ్యాయః || 7 ||

అష్టమోఽధ్యాయః

శ్రీరామ ఉవాచ ॥

పాంచభౌతికదేహస్య చోత్పత్తిర్విలయః స్థితిః ।
స్వరూపం చ కథం దేవ భగవన్వక్తుమర్హసి ॥ 1 ॥

శ్రీరామ ఉవాచ ॥

పాంచభౌతికదేహస్య చోత్పత్తిర్విలయః స్థితిః ।
స్వరూపం చ కథం దేవ భగవన్వక్తుమర్హసి ॥ 1 ॥

శ్రీభగవానువాచ ॥

పంచభూతైః సమారబ్ధో దేహోఽయం పాంచభౌతికః ।
తత్ర ప్రదానం పృథివీ శేషాణాం సహకారితా ॥ 2 ॥

జరాయుజోఽణ్డజశ్చైవ స్వేదజశ్చోద్భిజస్తథా ।
ఏవం చతుర్విధః ప్రోక్తో దేహోఽయం పాంచభౌతికః ॥ 3 ॥

మానసస్తు పరః ప్రోక్తో దేవానామేవ సంస్మృతః ।
తత్ర వక్ష్యే ప్రథమతః ప్రధానత్వాజ్జరాయుజం ॥ 4 ॥

శుక్రశోణితసంభూతా వృత్తిరేవ జరాయుజః ।
స్త్రీణాం గర్భాశయే శుక్రమృతుకాలే విశేద్యదా ॥ 5 ॥

యోషితో రజసా యుక్తం తదేవ స్యాజ్జరాయుజం ।
బాహుల్యాద్రజసా స్త్రీ స్యాచ్ఛుక్రాధిక్యే పుమాన్భవేత్ ॥ 6 ॥

శుక్రశోణితయోః సామ్యే జాయతే చ నపుంసకః ।
ఋతుస్నాతా భవేన్నారీ చతుర్థే దివసే తతః ॥ 7 ॥

ఋతుకాలస్తు నిర్దిష్ట ఆషోడశదినావధి ।
తత్రాయుగ్మదినే స్త్రీ స్యాత్పుమాన్యుగ్మదినే భవేత్ ॥ 8 ॥

షోడశే దివసే గర్భో జాయతే యది సుభ్రువః ।
చక్రవర్తీ భవేద్రాజా జాయతే నాత్ర సంశయః ॥ 9 ॥

ఋతుస్నాతా యస్య పుంసః సాకాంక్షం ముఖమీక్షతే ।
తదాకృతిర్భవేదర్భస్తత్పశ్యేత్స్వామినో ముఖం ॥ 10 ॥

యాఽస్తి చర్మావృతిః సూక్ష్మా జరాయుః సా నిగద్యతే ।
శుక్రశోణితయోర్యోగస్తస్మిన్నేవ భవేద్యతః ।

తత్ర గర్భో భవేద్యస్మాత్తేన ప్రోక్తో జరాయుజః || 11 ||

అండజాః పక్షిసర్పాద్యాః స్వేదజా మశకాదయః |
ఉద్భిజ్జాస్తృణగుల్మాద్యా మానసాశ్చ సురర్షయః || 12 ||

జన్మకర్మవశాదేవ నిషిక్తం స్మరమందిరే |
శుక్రం రజఃసమాయుక్తం ప్రథమే మాసి తద్ద్రవం || 13 ||

బుద్బుదం కలలం తస్మాత్తతః పేశీ భవేదిదం |
పేశీఘనం ద్వితీయే తు మాసి పిండః ప్రజాయతే |14 ||

కరాంఘ్రిశీర్షకాదీని తృతీయే సంభవంతి హి |
అభివ్యక్తిశ్చ జీవస్య చతుర్థే మాసి జాయతే || 15 ||

తతశ్చలతి గర్భోఽపి జనన్యా జఠరే స్వతః |
పుత్రశ్చేద్దక్షిణే పార్శ్వే కన్యా వామే చ తిష్ఠతి || 16 ||

నపుంసకస్తూదరస్య భాగే తిష్ఠతి మధ్యతః |
అతో దక్షిణపార్శ్వే తు శేతే మాతా పుమాన్యది || 17 ||

అంగప్రత్యంగభాగాశ్చ సూక్ష్మాః స్యుర్యుగపత్తదా |
విహాయ శ్మశ్రుదంతాదీంజన్మానంతరసంభవాన్ || 18 ||

చతుర్థే వ్యక్తతా తేషాం భావానామపి జాయతే |
పుంసాం స్థైర్యాదయో భావా భీరుత్వాద్యాస్తు యోషితాం || 19 ||

నపుంసకే చ తే మిశ్రా భవంతి రఘునందన |
మాతృజం చాస్య హృదయం విషయానభికాంక్షతి || 20 ||

తతో మాతుర్మనోఽభీష్టం కుర్యాద్గర్భవివృద్ధయే |
తాం చ ద్విహృదయాం నారీమాహుర్దౌహృదినీం తతః || 21 ||

అదానాద్దౌహృదానాం స్యుర్గర్భస్య వ్యంగతాదయః |
మాతుర్యద్విషయే లోభస్తదార్తో జాయతే సుతః || 22 ||

ప్రబుద్ధం పంచమే చిత్తం మాంసశోణితపుష్టతా |
షష్ఠేఽస్థిస్నాయునఖరకేశలోమవివిక్తతా || 23 ||

బలవర్ణౌ చోపచితౌ సప్తమే త్వంగపూర్ణతా |
పాదాంతరితహస్తాభ్యాం శ్రోత్రరంధ్రే పిధాయ సః || 24 ||

ఉద్విగ్నో గర్భసంవాసాదస్తి గర్భలయాన్వితః || 25 ||

ఆవిర్భూతప్రబోధోఽసౌ గర్భదుఃఖాదిసంయుతః |
హా కష్టమితి నిర్విణ్ణః స్వాత్మానం శోశుచీత్యథ || 26 ||

అనుభూతా మహాసహ్యాః పురా మర్మచ్ఛిదోఽసకృత్ |

కరంభవాలుకాస్తప్తాశ్చాదహ్యంతాసుఖాశయాః ॥ 27 ॥

జఠరానలసంతప్తపిత్తాఖ్యరసవిప్లుషః ।
గర్భాశయే నిమగ్నం తు దహంత్యతిభృశం తు మాం ॥ 28 ॥

ఉదర్యకృమివక్త్రాణి కూటశాల్మలికంటకైః ।
తుల్యాని చ తుదంత్యార్తం పార్శ్వాస్థికక్రచార్దితం ॥ 29 ॥

గర్భే దుర్గంధభూయిష్ఠే జఠరాగ్నిప్రదీపితే ।
దుఃఖం మయాప్తం యత్తస్మాత్కనీయః కుంభపాకజం ॥ 30 ॥

పూయాసృక్శ్లేష్మపాయిత్వం వాగ్తాశిత్వం చ యద్భవేత్ ।
అశుచౌ కృమిభావశ్చ తత్ప్రాప్తం గర్భశాయినా ॥ 31 ॥

గర్భశయ్యాం సమారుహ్య దుఃఖం యాదృజ్ మయాపి తత్ ।
నాతిశేతే మహాదుఃఖం నిఃశేషనరకేషు తత్ ॥ 32 ॥

ఏవం స్మరన్పురా ప్రాప్తా నానాజాతీశ్చ యాతనాః ।
మోక్షోపాయమభిధ్యాయన్వర్తతేఽభ్యాసతత్పరః ॥ 33 ॥

అష్టమే త్వక్స్మృతీ స్యాతామోజస్తేజశ్చ హృద్భవం ।
శుభ్రమాపీతరక్తం చ నిమిత్తం జీవితం మతం ॥ 34 ॥

మాతరం చ పునర్గర్భం చంచలం తత్ప్రధావతి ।
తతో జాతోఽష్టమే గర్భే న జీవత్యోజసోజ్ఝితః ॥ 35 ॥

కించిత్కాలమవస్థానం సంస్కారాత్పీడితాంగవత్ ।
సమయః ప్రసవస్య స్యాన్మాసేషు నవమాదిషు ॥ 36 ॥

మాతురస్రవహాం నాడీమాశ్రిత్యాన్వవతారితా ।
నాభిస్థనాడీ గర్భస్య మాత్రాహారరసావహా ।
తేన జీవతి గర్భోఽపి మాత్రాహారేణ పోషితః ॥ 37 ॥

అస్థియంత్రవినిష్పిష్టః పతితః కుక్షివర్త్మనా ।
మేదోఽసృగ్దిగ్ధసర్వాంగో జరాయుపుటసంవృతః ॥ 38 ॥

నిష్క్రామన్భృశదుఃఖార్తో రుదన్నుచ్చైరధోముఖః ।
యంత్రాదేవ వినిర్ముక్తః పతత్యుత్తానశాయ్యుత ॥ 39 ॥

అకించిత్కస్తథా బాలో మాంసపేశీసమాస్థితః ।
శ్వమార్జారాదిదంష్ట్రిభ్యో రక్ష్యతే దండపాణిభిః ॥ 40 ॥

పితృవద్రాక్షసం వేత్తి మాతృవడ్డాకినీమపి ।
పూయం పయోవదజ్ఞానాద్దీర్ఘకష్టం తు శైశవం ॥ 41 ॥

శ్లేష్మణా పిహితా నాడీ సుషుమ్నా యావదేవ హి ।
వ్యక్తవర్ణం చ వచనం తావద్వక్తుం న శక్యతే ॥ 42 ॥

అత ఏవ చ గర్భేఽపి రోదితుం నైవ శక్యతే || 43 ||

దృష్టోఽథ యౌవనం ప్రాప్య మన్మథజ్వరవిహ్వలః |
గాయత్యకస్మాదుచ్చైస్తు తథా కస్మాచ్చ వల్గతి || 44 ||

ఆరోహతి తరూన్వేగాచ్ఛాంతానుద్వేజయత్యపి |
కామక్రోధమదాంధః సన్న కాంశ్చిదపి వీక్షతే || 45 ||

అస్థిమాంసశిరాలాయా వామాయా మన్మథాలయే |
ఉత్తానపూతిమండూకపాటితోదరసన్నిభే |
ఆసక్తః స్మరబాణార్త ఆత్మనా దహ్యతే భృశం || 46 ||

అస్థిమాంసశిరాత్వగ్భ్యః కిమన్యద్వర్తతే వపుః |
వామానాం మాయయా మూఢో న కించిద్వీక్షతే జగత్ || 47 ||

నిర్గతే ప్రాణపవనే దేహో హంత మృగీదృశః |
యథాహి జాయతే నైవ వీక్ష్యతే పంచషైర్దినైః || 48 ||

మహాపరిభవస్థానం జరాం ప్రాప్యాతిదుఃఖితః |
శ్లేష్మణా పిహితోరస్కో జగ్ధమన్నం న జీర్యతి || 49 ||

సన్నదంతో మందదృష్టిః కటుతిక్తకషాయభుక్ |
వాతభుగ్నకటిగ్రీవకరోరుచరణోఽబలః || 50 ||

గదాయుతసమావిష్టః పరిత్యక్తః స్వబంధుభిః |
నిఃశౌచో మలదిగ్ధాంగ ఆలింగితవరోషితః || 51 ||

ధ్యాయన్నసులభాన్భోగాన్కేవలం వర్తతే చలః |
సర్వేంద్రియక్రియాలోపాద్ధస్యతే బాలకైరపి || 52 ||

తతో మృతిజదుఃఖస్య దృష్టాంతో నోపలభ్యతే |
యస్మాద్బిభ్యతి భూతాని ప్రాప్తాన్యపి పరాం రుజం || 53 ||

నీయతే మృత్యునా జంతుః పరిష్వక్తోఽపి బంధుభిః |
సాగరాంతర్జలగతో గరుడేనేవ పన్నగః || 54 ||

హా కాంతే హా ధనం పుత్రాః క్రందమానః సుదారుణం |
మండూక ఇవ సర్పేణ మృత్యునా నీయతే నరః || 55 ||

మర్మసూన్మథ్యమానేషు ముచ్యమానేషు సంధిషు |
యద్దుఃఖం మ్రియమాణస్య స్మర్యతాం తన్ముముక్షుభిః || 56 ||

దృష్టావాక్షిప్యమాణాయాం సంజ్ఞయా హ్రియమాణయా |
మృత్యుపాశేన బద్ధస్య త్రాతా నైవోపలభ్యతే || 57 ||

సంరుధ్యమానస్తమసా మచ్చిత్తమివావిశన్ |
ఉపాహూతస్తదా జ్ఞాతీనీక్షతే దీనచక్షుషా || 58 ||

అయః పాశేన కాలేన స్నేహపాశేన బంధుభిః ।
ఆత్మానం కృష్యమాణం తం వీక్షతే పరితస్తథా ॥ 59 ॥

హిక్కయా బాధ్యమానస్య శ్వాసేన పరిశుష్యతః ।
మృత్యునాకృష్యమాణస్య న ఖల్వస్తి పరాయణం ॥ 60 ॥

సంసారయంత్రమారూఢో యమదూతైరధిష్ఠితః ।
క్వ యాస్యామీతి దుఃఖార్తః కాలపాశేన యోజితః ॥ 61 ॥

కిం కరోమి క్వ గచ్ఛామి కిం గృహ్ణామి త్యజామి కిం ।
ఇతి కర్తవ్యతామూఢః కృచ్ఛ్రాద్దేహాత్త్యజత్యసూన్ ॥ 62 ॥

యాతనాదేహసంబద్ధో యమదూతైరధిష్ఠితాః ।
ఇతో గత్వానుభవతి యా యాస్తా యమయాతనాః ।
తాసు యల్లభతే దుఃఖం తద్వక్తుం క్షమతే కుతః ॥ 63 ॥

కర్పూరచందనాద్యైస్తు లిప్యతే సతతం హి యత్ ।
భూషణైర్భూష్యతే చిత్రైః సువస్త్రైః పరివార్యతే ॥ 64 ॥

అస్పృశ్యం జాయతేఽప్రేక్ష్యం జీవత్యక్తం సదా వపుః ।
నిష్కాసయంతి నిలయాత్క్షణం న స్థాపయంత్యపి ॥ 65 ॥

దహ్యతే చ తతః కాష్ఠైస్తద్భస్మ క్రియతే క్షణాత్ ।
భక్ష్యతే వా సృగాలైశ్చ గృధ్రకుక్కరవాయసైః ।
పునర్న దృశ్యతే సోఽథ జన్మకోటిశతైరపి ॥ 66 ॥

మాతా పితా గురుజనః స్వజనో మమేతి
మాయోపమే జగతి కస్య భవేత్ప్రతిజ్ఞా ।
ఏకో యతో వ్రజతో కర్మపురఃసరోఽయం
విశ్రామవృక్షసదృశః ఖలు జీవలోకః ॥ 67 ॥

సాయం సాయం వాసవృక్షం సమేతాః
ప్రాతః ప్రాతస్తేన తేన ప్రయాంతి ।
త్యక్త్వాన్యోన్యం తం చ వృక్షం
విహంగా యద్వత్తద్వజ్జ్ఞాతయోఽజ్ఞాతయశ్చ ॥ 68 ॥

మృతిబీజం భవేజ్జన్మ జన్మబీజం భవేన్మృతిః ।
ఘటయంత్రవదశ్రాంతో బంభ్రమీత్యనిశం నరః ॥ 69 ॥

గర్భే పుంసః శుక్రపాతాద్యదుక్తం మరణావధి ।
తదేతస్య మహావ్యాధేర్మత్తో నాన్యోఽస్తి భేషజం ॥ 70 ॥

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
పిండోత్పత్తికథనం నామాష్టమోఽధ్యాయః ॥ 8 ॥

నవమోఽధ్యాయః

శ్రీభగవానువాచ ||

దేహస్వరూపం వక్ష్యామి శ్రుణుష్వావహితో నృప |
మత్తో హి జాయతే విశ్వం మయ్యేవైతత్ప్రధార్యతే |
మయ్యేవేదమధిష్ఠానే లీయతే శుక్తిరౌప్యవత్ || 1 ||

అహం తు నిర్మలః పూర్ణః సచ్చిదానందవిగ్రహః |
అసంగో నిరహంకారః శుద్ధం బ్రహ్మ సనాతనం || 2 ||

అనాద్యవిద్యాయుక్తః సన్ జగత్కారణతాం వ్రజే || 3 ||

అనిర్వాచ్యా మహావిద్యా త్రిగుణా పరిణామినీ |
రజః సత్త్వం తమశ్చేతి త్రిగుణాః పరికీర్తితాః || 4 ||

సత్త్వం శుక్లం సమాదిష్టం సుఖజ్ఞానాస్పదం నృణాం |
దుఃఖాస్పదం రక్తవర్ణం చంచలం చ రజో మతం || 5 ||

తమః కృష్ణం జడం ప్రోక్తముదాసీనం సుఖాదిషు || 6 ||

అతో మమ సమాయోగాచ్ఛక్తిః సా త్రిగుణాత్మికా |
అధిష్ఠానే తు మయ్యేవ భజతే విశ్వరూపతాం |
శుక్తౌ రజతవద్రజ్జౌ భుజంగో యద్వదేవ తు || 7 ||

ఆకాశాదీని జాయంతే మత్తో భూతాని మాయయా |
తైరారబ్ధమిదం విశ్వం దేహోఽయం పాంచభౌతికః || 8 ||

పితృభ్యామశితాదన్నాత్షట్కోశం జాయతే వపుః |
స్నాయవోఽస్థీని మజ్జా చ జాయంతే పితృతస్తథా || 9 ||

త్వఙ్మాంశోణితమితి మాతృతశ్చ భవంతి హి |
భావాః స్యుః షడ్విధాస్తస్య మాతృజాః పితృజాస్తథా |
రసజా ఆత్మజాః సత్త్వసంభూతాః స్వాత్మజాస్తథా || 10 ||

మృదవః శోణితం మేదో మజ్జా ప్లీహా యకృద్గుదం |
హృన్నాభీత్యేవమాద్యాస్తు భావా మాతృభవా మతాః || 11 ||

శ్మశ్రులోమకచస్నాయుశిరాధమనయో నఖాః |
దశనాః శుక్రమిత్యాద్యాః స్థిరాః పితృసముద్భవాః || 12 ||

శరీరోపచితిర్వర్ణో వృద్ధిస్తృప్తిర్బలం స్థితిః |
అలోలుపత్వముత్సాహ ఇత్యాది రసజం విదుః || 13 ||

ఇచ్ఛా ద్వేషః సుఖం దుఃఖం ధర్మాధర్మౌ చ భావనా ।
ప్రయత్నో జ్ఞానమాయుశ్చేంద్రియాణీత్యేవమాత్మజాః ॥ 14 ॥

జ్ఞానేంద్రియాణి శ్రవణం స్పర్శనం దర్శనం తథా ।
రసనం ఘ్రాణమిత్యాహుః పంచ తేషాం తు గోచరాః ॥ 15 ॥

శబ్దః స్పర్శస్తథా రూపం రసో గంధ ఇతి క్రమాత్ ।
వాక్కరాంఘ్రిగుదోపస్థాన్యాహుః కర్మేంద్రియాణి హి ॥ 16 ॥

వచనాదానగమనవిసర్గరతయః క్రమాత్ ।
కర్మేంద్రియాణాం జానీయాన్మనశ్చైవోభయాత్మకం ॥ 17 ॥

క్రియాస్తేషాం మనోబుద్ధిరహంకారస్తతః పరం ।
అంతఃకరణమిత్యాహుశ్చిత్తం చేతి చతుష్టయం ॥ 18 ॥

సుఖం దుఃఖం చ విషయౌ విజ్ఞేయౌ మనసః క్రియాః ।
స్మృతిభీతివికల్పాద్యా బుద్ధిః స్యాన్నిశ్చయాత్మికా ।
అహం మమేత్యహంకారశ్చిత్తం చేతయతే యతః ॥ 19 ॥

సత్త్వాఖ్యమంతఃకరణం గుణభేదాస్త్రిధా మతం ।
సత్త్వం రజస్తమ ఇతి గుణాః సత్త్వాత్తు సాత్త్వికాః ॥ 20 ॥

ఆస్తిక్యశుద్ధిధర్మైకమతిప్రభృతయో మతాః ।
రజసో రాజసా భావాః కామక్రోధమదాదయః ॥ 21 ॥

నిద్రాలస్యప్రమాదాది వంచనాద్యాస్తు తామసాః ।
ప్రసన్నేంద్రియతారోగ్యానాలస్యాద్యాస్తు సత్త్వజాః ॥ 22 ॥

దేహో మాత్రాత్మకస్తస్మాదాదత్తే తద్గుణానిమాన్ ।
శబ్దః శ్రోత్రం ముఖరతా వైచిత్ర్యం సూక్ష్మతా ధృతిః ॥ 23 ॥

బలం చ గగనాద్వాయోః స్పర్శశ్చ స్పర్శనేంద్రియం ।
ఉత్క్షేపణమపక్షేపాకుంచనే గమనం తథా ॥ 24 ॥

ప్రసారణమితీమాని పంచ కర్మాణి రూక్షతా ।
ప్రాణాపానౌ తథా వ్యానసమానోదానసంజ్ఞకాన్ ॥ 25 ॥

నాగః కూర్మశ్చ కృకలో దేవదత్తో ధనంజయః ।
దశైతా వాయువికృతీస్తథా గృహ్ణాతి లాఘవం ॥ 26 ॥

తేషాం ముఖ్యతరః ప్రాణో నాభేః కంఠాదవస్థితః ।
చరత్యసౌ నాసికయోర్నాభౌ హృదయపంకజే ॥ 27 ॥

శబ్దోచ్చారణనిశ్వాసోచ్ఛ్వాసాదేరపి కారణం ॥ 28 ॥

అపానస్తు గుదే మేఢ్రే కటిజంఘోదరేష్వపి ।
నాభికంఠే వంక్షణయోరూరుజానుషు తిష్ఠతి ।

తస్య మూత్రపురీషాదివిసర్గః కర్మ కీర్తితం ॥ 29 ॥

వ్యానోఽక్షిశ్రోత్రగుల్ఫేషు జిహ్వాఘ్రాణేషు తిష్ఠతి ।
ప్రాణాయామధృతిత్యాగగ్రహణాద్యస్య కర్మ చ ॥ 30 ॥

సమానో వ్యాప్య నిఖిలం శరీరం వహ్నినా సహ ।
ద్విసప్తతిసహస్రేషు నాడీరంధ్రేషు సంచరన్ ॥ 31 ॥

భుక్తపీతరసాన్సమ్యగానయందేహపుష్టికృత్ ।
ఉదానః పాదయోరాస్తే హస్తయోరంగసంధిషు ॥ 32 ॥

కర్మాస్య దేహోన్నయనోత్క్రమణాది ప్రకీర్తితం ।
త్వగాదిధాతూనాశ్రిత్య పంచ నాగాదయః స్థితాః ॥ 33 ॥

ఉద్గారాది నిమేషాది క్షుత్పిపాసాదికం క్రమాత్ ।
తంద్రీప్రభృతి శోకాది తేషాం కర్మ ప్రకీర్తితం ॥ 34 ॥

అగ్నేస్తు రోచకం రూపం దీప్తం పాకం ప్రకాశతాం ।
అమర్షతీక్ష్ణసూక్ష్మాణామోజస్తేజశ్చ శూరతాం ॥ 35 ॥

మేధావితాం తథాఽఽదత్తే జలాత్తు రసనం రసం ।
శైత్యం స్నేహం ద్రవం స్వేదం గాత్రాదిమృదుతామపి ॥ 36 ॥

భూమేర్ఘ్రాణేంద్రియం గంధం స్థైర్యం ధైర్యం చ గౌరవం ।
త్వగసృఙ్మాంసమేదోఽస్థిమజ్జాశుక్రాణి ధాతవః ॥ 37 ॥

అన్నం పుంసాశితం త్రేధా జాయతే జఠరాగ్నినా ।
మలః స్థవిష్ఠో భాగః స్యాన్మధ్యమో మాంసతాం వ్రజేత్ ।
మనః కనిష్ఠో భాగః స్యాత్తస్మాదన్నమయం మనః ॥ 38 ॥

అపాం స్థవిష్ఠో మూత్రం స్యాన్మధ్యమో రుధిరం భవేత్ ।
ప్రాణః కనిష్ఠో భాగః స్యాత్తస్మాత్ప్రాణో జలాత్మకః ॥ 39 ॥

తేజసోఽస్థి స్థవిష్ఠః స్యాన్మజ్జా మధ్యమ సంభవః ।
కనిష్ఠా వాఙ్మతా తస్మాత్తేజోఽవన్నాత్మకం జగత్ ॥ 40 ॥

లోహితాజ్జాయతే మాంసం మేదో మాంససముద్భవం ।
మేదసోఽస్థీని జాయంతే మజ్జా చాస్థిసముద్భవా ॥ 41 ॥

నాడ్యోపి మాంససంఘాతాచ్ఛుక్రం మజ్జాసముద్భవం ॥ 42 ॥

వాతపిత్తకఫాశ్చాత్ర ధాతవః పరికీర్తితాః ।
దశాంజలి జలం జ్ఞేయం రసస్యాంజలయో నవ ॥ 43 ॥

రక్తస్యాష్టౌ పురీషస్య సప్త స్యుః శ్లేష్మణశ్చ షట్.
పిత్తస్య పంచ చత్వారో మూత్రస్యాంజలయస్త్రయః ॥ 44 ॥

వసాయా మేదసో ద్వౌ తు మజ్జా త్వంజలిసంమితా |
అర్ధాంజలి తథా శుక్రం తదేవ బలముచ్యతే || 45 ||

అస్థ్నాం శరీరే సంఖ్యా స్యాత్షష్టియుక్తం శతత్రయం |
జలజాని కపాలాని రుచకాస్తరణాని చ |
నలకానీతి తాన్యాహుః పంచధాస్థీని సూరయః || 46 ||

ద్వే శతే త్వస్థిసంధీనాం స్యాతాం తత్ర దశోత్తరే |
రౌరవాః ప్రసరాః స్కందసేచనాః స్యురులూఖలాః || 47 ||

సముద్గా మండలాః శంఖావర్తా వామనకుండలాః |
ఇత్యష్టధా సముద్దిష్టాః శరీరేష్వస్థిసంధయః || 48 ||

సార్ధకోటిత్రయం రోమ్ణాం శ్మశ్రుకేశాస్త్రిలక్షకాః |
దేహస్వరూపమేవం తే ప్రోక్తం దశరథాత్మజ || 49 ||

యస్మాదసారో నాస్త్యేవ పదార్థో భువనత్రయే |
దేహేఽస్మిన్నభిమానేన న మహోపాయబుద్ధయః || 50 ||

అహంకారేణ పాపేన క్రియంతే హంత సాంప్రతం |
తస్మాదేతత్స్వరూపం తు విబోద్ధవ్యం ముముక్షిభిః || 51 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
దేహస్వరూపనిర్ణయో నామ నవమోఽధ్యాయః || 9 ||

దశమోఽధ్యాయః

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవన్నత్ర జీవోఽసౌ జంతోర్దేహేఽవతిష్ఠతే |
జాయతే వా కుతో జీవః స్వరూపం చాస్య కిం వద || 1 ||

దేహాంతే కుత్ర వా యాతి గత్వా వా కుత్ర తిష్ఠతి |
కథమాయాతి వా దేహం పునర్నాయాతి వా వద || 2 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

సాధు పృష్టం మహాభాగ గుహ్యాద్గుహ్యతరం హి యత్ |
దేవైరపి సుదుర్జ్ఞేయమింద్రాద్యైర్వా మహర్షిభిః || 3 ||

అన్యస్మై నైవ వక్తవ్యం మయాపి రఘునందన |
త్వద్భక్త్యాహం పరం ప్రీతో వక్ష్యామ్యవహితః శృణు || 4 ||

సత్యజ్ఞానాత్మకోఽనంతః పరమానందవిగ్రహః |
పరమాత్మా పరంజ్యోతిరవ్యక్తో వ్యక్తకారణం || 5 ||

నిత్యో విశుద్ధః సర్వాత్మా నిర్లేపోఽహం నిరంజనః |
సర్వధర్మవిహీనశ్చ న గ్రాహ్యో మనసాపి చ || 6 ||

నాహం సర్వేంద్రియగ్రాహ్యః సర్వేషాం గ్రాహకో హ్యహం |
జ్ఞాతాహం సర్వలోకస్య మమ జ్ఞాతా న విద్యతే || 7 ||

దూరః సర్వవికారాణాం పరిణామాదికస్య చ || 8 ||

యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ |
ఆనందం బ్రహ్మ మాం జ్ఞాత్వా న బిభేతి కుతశ్చన || 9 ||

యస్తు సర్వాణి భూతాని మయ్యేవేతి ప్రపశ్యతి |
మాం చ సర్వేషు భూతేషు తతో న విజుగుప్సతే || 10 ||

యస్య సర్వాణి భూతాని హ్యాత్మైవాభూద్విజానతః |
కో మోహస్తత్ర కః శోక ఏకత్వమనుపశ్యతః || 11 ||

ఏష సర్వేషు భూతేషు గూఢాత్మా న ప్రకాశతే |
దృశ్యతే త్వగ్ర్యయా బుద్ధ్యా సూక్ష్మయా సూక్ష్మదర్శిభిః || 12 ||

అనాద్యవిద్యయా యుక్తస్తథాప్యేకోఽహమవ్యయః |
అవ్యాకృతబ్రహ్మరూపో జగత్కర్తాహమీశ్వరః || 13 ||

జ్ఞానమాత్రే యథా దృశ్యమిదం స్వప్నే జగత్త్రయం |
తద్వన్మయి జగత్సర్వం దృశ్యతేఽస్తి విలీయతే || 14 ||

నానావిద్యాసమాయుక్తో జీవత్వేన వసామ్యహం |
పంచ కర్మేంద్రియాణ్యేవ పంచ జ్ఞానేంద్రియాణి చ || 15 ||

మనో బుద్ధిరహంకారశ్చిత్తం చేతి చతుష్టయం |
వాయవః పంచమిలితా యాంతి లింగశరీరతాం || 16
తత్రావిద్యాసమాయుక్తం చైతన్యం ప్రతిబింబితం |
వ్యావహారికజీవస్తు క్షేత్రజ్ఞః పురుషోఽపి చ || 17 ||

స ఏవ జగతాం భోక్తానాద్యయోః పుణ్యపాపయోః |
ఇహాముత్ర గతీ తస్య జాగ్రత్స్వప్నాదిభోక్తృతా || 18 ||

యథా దర్పణకాలిమ్నా మలినం దృశ్యతే ముఖం |
తద్వదంతఃకరణగైర్దోషైరాత్మాపి దృశ్యతే || 19 ||

పరస్పరాధ్యాసవశాత్స్యాదంతఃకరణాత్మనోః ||

ఏకీభావాభిమానేన పరాత్మా దుఃఖభాగివ || 20 ||

మరుభూమౌ జలత్వేన మధ్యాహ్నార్కమరీచికాః |
దృశ్యంతే మూఢచిత్తస్య న హ్యార్ద్రాస్తాపకారకాః || 21 ||

తద్వదాత్మాపి నిర్లేపో దృశ్యతే మూఢచేతసాం |
స్వావిద్యాత్మాత్మదోషేణ కర్తృత్వాధికధర్మవాన్ || 22 ||

తత్ర చాన్నమయే పిండే హృది జీవోఽవతిష్ఠతే |
ఆనఖాగ్రం వ్యాప్య దేహం తద్బుద్ధావేఽవహితః శ్రుణు |
సోఽయం తదభిధానేన మాంసపిండో విరాజతే || 23 ||

నాభేరూర్ధ్వమధః కంఠాద్వ్యాప్య తిష్ఠతి యః సదా |
తస్య మధ్యేఽస్తి హృదయం సనాలం పద్మకోశవత్ || 24 ||

అధోముఖం చ తత్రాస్తి సూక్ష్మం సుషిరముత్తమం |
దహరాకాశమిత్యుక్తం తత్ర జీవోఽవతిష్ఠతే || 25 ||

వాలాగ్రశతభాగస్య శతధా కల్పితస్య చ |
భాగో జీవః స విజ్ఞేయః స చానంత్యాయ కల్పతే || 26 ||

కదంబకుసుమోద్బుద్ధకేసరా ఇవ సర్వతః |
ప్రసృతా హృదయాన్నాడ్యో యాభిర్వ్యాప్తం శరీరకం || 27 ||

హితం బలం ప్రయచ్ఛంతి తస్మాత్తేన హితాః స్మృతాః |
ద్వాసప్తతిసహస్రైస్తాః సంఖ్యాతా యోగవిత్తమైః || 28 ||

హృదయాత్తాస్తు నిష్క్రాంతా యథార్కాద్రశ్మయస్తథా |

ఏకోత్తరశతం తాసు ముఖ్యా విష్వగ్వినిర్గతః ॥ 29 ॥

ప్రతీంద్రియం దశ దశ నిర్గతా విషయోన్ముఖాః ।
నాడ్యః శర్మాదిహేతుత్వాత్ స్వప్నాదిఫలభుక్తయే ॥ 30 ॥

వహంత్యంభో యథా నద్యో నాడ్యః కర్మఫలం తథా ।
అనంతైకోర్ధ్వగా నాడీ మూర్ధపర్యంతమంజసా ॥ 31 ॥

సుషుమ్నేతి మాదిష్టా తయా గచ్ఛన్విముచ్యతే ।
తయోపచితచైతన్యం జీవాత్మానం విదుర్బుధాః ॥ 32 ॥

యథా రాహురదృశ్యోఽపి దృశ్యతే చంద్రమండలే ।
తద్వత్సర్వగతోఽప్యాత్మా లింగదేహే హి దృశ్యతే ॥ 33 ॥

దృశ్యమానే యథా కుంభే ఘటాకాశోఽపి దృశ్యతే ।
తద్వత్సర్వగతోఽప్యాత్మా లింగదేహే హి దృశ్యతే ॥ 34 ॥

నిశ్చలః పరిపూర్ణోఽపి గచ్ఛతీత్యుపచర్యతే ।
జాగ్రత్కాలే యథాజ్ఞేయమభివ్యక్తవిశేషధీః ॥ 35 ॥

వ్యాప్నోతి నిష్క్రియః సర్వాన్ భానుర్దశ దిశో యథా ।
నాడీభిర్వృత్తయో యాంతి లింగదేహసముద్భవాః ॥ 36 ॥

తత్తత్కర్మానుసారేణ జాగ్రద్భోగోపలబ్ధయే ।
ఇదం లింగశరీరాఖ్యమామోక్షం న వినశ్యతి ॥ 37 ॥

ఆత్మజ్ఞానేన నష్టేఽస్మిన్సావిద్యే స్వశరీరకే ।
ఆత్మస్వరూపావస్థానం ముక్తిరిత్యభిధీయతే ॥ 38 ॥

ఉత్పాదితే ఘటే యద్వద్ఘటాకాశత్వమృచ్ఛతి ।
ఘటే నష్టే యథాకాశః స్వరూపేణావతిష్ఠతే ॥ 39 ॥

జాగ్రత్కర్మక్షయవశాత్స్వప్నభోగ ఉపస్థితే ।
బోధావస్థాం తిరోధాయ దేహాద్యాశ్రయలక్షణాం ॥ 40 ॥

కర్మోద్భావితసంస్కారస్తత్ర స్వప్నరిరంసయా ।
అవస్థాం చ ప్రయాత్యన్యాం మాయావీ చాత్మమాయయా ॥ 41 ॥

ఘటాదివిషయాన్సర్వాన్బుద్ధ్యాదికరణాని చ ।
భూతాని కర్మవశతో వాసనామాత్రసంస్థితాన్ ॥ 42 ॥

ఏతాన్ పశ్యన్ స్వయంజ్యోతిః సాక్ష్యాత్మా వ్యవతిష్ఠతే ॥ 43 ॥

అత్రాంతఃకరణాదీనాం వాసనాద్వాసనాత్మతా ।
వాసనామాత్రసాక్షిత్వం తేన తచ్చ పరాత్మనః ॥ 44 ॥

వాసనాభిః ప్రపంచోఽత్ర దృశ్యతే కర్మచోదితః ।

జాగ్రద్భూమౌ యథా తద్వత్కర్తృకర్మక్రియాత్మకః ‖ 45 ‖

నిఃశేషబుద్ధిసాక్ష్యాత్మా స్వయమేవ ప్రకాశతే |
వాసనామాత్రసాక్షిత్వం సాక్షిణః స్వాప ఉచ్యతే ‖ 46 ‖

భూతజన్మని యద్భూతం కర్మ తద్వాసనావశాత్ |
నేదీయస్త్వాద్వయస్యాద్యే స్వప్నం ప్రాయః ప్రపశ్యతి ‖ 47 ‖

మధ్యే వయసి కార్కశ్యాత్కరణానామిహార్జితః |
వీక్షతే ప్రాయశః స్వప్నం వాసనాకర్మణోర్వశాత్ ‖ 48 ‖

ఇయాసుః పరలోకం తు కర్మవిద్యాదిసంభృతం |
భావినో జన్మనో రూపం స్వప్న ఆత్మా ప్రపశ్యతి ‖ 49 ‖

యద్వత్ప్రపతనాచ్ఛ్యేనః శ్రాంతో గగనమండలే |
ఆకుంచ్య పక్షౌ యతతే నీడే నిలయనాయనీః ‖ 50 ‖

ఏవం జాగ్రత్స్వప్నభూమౌ శ్రాంత ఆత్మాభిసంచరన్ |
ఆపీతకరణగ్రామః కారణేనైతి చైకతాం ‖ 51 ‖

నాడీమార్గైరింద్రియాణామాకృష్యాదాయ వాసనాః |
సర్వం గ్రసిత్వా కార్యం చ విజ్ఞానాత్మా విలీయతే ‖ 52 ‖

ఈశ్వరాఖ్యేఽవ్యాకృతేఽథ యథా సుఖమయో భవేత్ |
కృత్స్నప్రపంచవిలయస్తథా భవతి చాత్మనః ‖ 53 ‖

యోషితః కామ్యమానాయాః సంభోగాంతే యథా సుఖం |
స ఆనందమయోఽబాహ్యో నాంతరః కేవలస్తథా ‖ 54 ‖

ప్రాజ్ఞాత్మానం సమాసాద్య విజ్ఞానాత్మా తథైవ సః |
విజ్ఞానాత్మా కారణాత్మా తథా తిష్ఠంస్తథాపి సః ‖ 55 ‖

అవిద్యాసూక్ష్మవృత్త్యానుభవత్యేవ సుఖం యథా |
తథాహం సుఖమస్వాప్సం నైవ కించిదవేదిషం.56 ‖

అజ్ఞానమపి సాక్ష్యాది వృత్తిభిశ్చానుభూయతే |
ఇత్యేవం ప్రత్యభిజ్ఞాపి పశ్చాత్తస్యోపజాయతే ‖ 57 ‖

జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాఖ్యమేవేహాముత్ర లోకయోః |
పశ్చాత్కర్మవశాదేవ విస్ఫులింగా యథానలాత్ |
జాయంతే కారణాదేవ మనోబుద్ధ్యాదికాని తు ‖ 58 ‖

పయఃపూర్ణో ఘటో యద్వన్నిమగ్నః సలిలాశయే |
తైరేవిద్ధత ఆయాతి విజ్ఞానాత్మా తథైత్యజాత్ ‖ 59 ‖

విజ్ఞానాత్మా కారణాత్మా తథా తిష్ఠంస్తథాపి సః |
దృశ్యతే సత్సు తేష్వేవ నష్టేష్వాయాత్యదృశ్యతాం ‖ 60 ‖

ఏకాకారోఽర్యమా తత్తత్కార్యేష్వివ పరః పుమాన్ ।
కూటస్థో దృశ్యతే తద్వద్గచ్ఛత్యాగచ్ఛతీవ సః ॥ 61 ॥

మోహమాత్రాంతరాయత్వాత్సర్వం తస్యోపపద్యతే ।
దేహాద్వ్యతీత ఆత్మాపి స్వయంజ్యోతిః స్వభావతః ॥ 62 ॥

ఏవం జీవస్వరూపం తే ప్రోక్తం దశరథాత్మజ ॥ 63 ॥

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
జీవస్వరూపకథనం నామ దశమోఽధ్యాయః ॥ 10 ॥

ఏకాదశోఽధ్యాయః

శ్రీభగవానువాచ ||

దేహాంతరగతిం తస్య పరలోకగతిం తథా |
వక్ష్యామి నృపశార్దూల మత్తః శృణు సమాహితః || 1 ||

భుక్తం పీతం యదస్త్యత్ర తద్రసాదామబంధనం |
స్థూలదేహస్య లింగస్య తేన జీవనధారణం || 2 ||

వ్యాధినా జరయా వాపి పీడ్యతే జాఠరోఽనలః |
శ్లేష్మణా తేన భుక్తాన్నం పీతం వా న పచత్యలం || 3 ||

భుక్తపీతరసాభావాదాశు శుష్యంతి ధాతవః |
భుక్తపీతరసేనైవ దేహం లింపంతి వాయవః || 4 ||

సమీకరోతి యస్మాత్తత్సమానో వాయురుచ్యతే |
తదానీం తద్రసాభావాదామబంధనహానితః || 5 ||

పరిపక్వరసత్వేన యథా గౌరవతః ఫలం |
స్వయమేవ పతత్యాశు తథా లింగం తనోర్వ్రజేత్ || 6 ||

తత్తత్స్థానాదపాకృష్య హృషీకాణాం చ వాసనాః |
ఆధ్యాత్మికాధిభూతాని హృత్పద్మే చైకతాం గతః || 7 ||

తదోర్ధ్వగః ప్రాణవాయుః సంయుక్తో నవవాయుభిః |
ఊర్ధ్వోచ్ఛ్వాసీ భవత్యేష తథా తేనైకతం గతః || 8 ||

చక్షుషో వాథ మూర్ధ్నో వా నాడీమార్గం సమాశ్రితః |
విద్యాకర్మసమాయుక్తో వాసనాభిశ్చ సంయుతః.
ప్రాజ్ఞాత్మానం సమాశ్రిత్య విజ్ఞానాత్మోపసర్పతి || 9 ||

యథా కుంభో నీయమానో దేశాద్దేశాంతరం ప్రతి |
ఖపూర్ణ ఏవ సర్వత్ర స సాకాశోఽపి తత్ర తు || 10 ||

ఘటాకాశాఖ్యతాం యాతి తద్వల్లింగం పరాత్మనః || 11 ||

పునర్దేహాంతరం యాతి యథా కర్మానుసారతః |
ఆమోక్షాత్సంచరేత్యేవం మత్స్యః కూలద్వయం యథా || 12 ||

పాపభోగాయ చేద్గచ్ఛేద్యమదూతైరధిష్ఠితః |
యాతనాదేహమాశ్రిత్య నరకానేవ కేవలం || 13 ||

ఇష్టాపూర్తాదికర్మాణి యోఽనుతిష్ఠతి సర్వదా ।
పితృలోకం వ్రజత్యేష ధూమమాశ్రిత్య బర్హిషః ॥ 14 ॥

ధూమాద్రాత్రిం తతః కృష్ణపక్షం తస్మాచ్చ దక్షిణం ।
అయనం చ తతో లోకం పితౄణాం చ తతః పరం ।
చంద్రలోకే దివ్యదేహం ప్రాప్య భుంక్తే పరాం శ్రియం ॥ 15 ॥

తత్ర చంద్రమసా సోఽసౌ యావత్కర్మఫలం వసేత్ ।
తథైవ కర్మశేషేణ యథేతం పునరావ్రజేత్ ॥ 16 ॥

వపుర్విహాయ జీవత్వమాసాద్యాకాశమేతి సః ।
ఆకాశాద్వాయుమాగత్య వాయోరంభో వ్రజత్యథ ॥ 17 ॥

అద్భ్యో మేఘం సమాసాద్య తతో వృష్టిర్భవేదసౌ ।
తతో ధాన్యాని భక్ష్యాణి జాయతే కర్మచోదితః ॥ 18 ॥

యోనిమన్యే ప్రపద్యంతే శరీరత్వాయ దేహినః ।
ముక్తిమన్యేఽనుసంయాంతి యథాకర్మ యథాశ్రుతం ॥ 19 ॥

తతోఽన్నత్వం సమాసాద్య పితృభ్యాం భుజ్యతే పరం ।
తతః శుక్రం రజశ్చైవ భూత్వా గర్భోఽభిజాయతే ॥ 20 ॥

తతః కర్మానుసారేణ భవేత్స్త్రీపుంనపుంసకః ।
ఏవం జీవగతిః ప్రోక్తా ముక్తిం తస్య వదామి తే ॥ 21 ॥

యస్తు శాంత్యాదియుక్తః సన్సదా విద్యారతో భవేత్ ।
స యాతి దేవయానేన బ్రహ్మలోకావధిం నరః ॥ 22 ॥

అర్చిర్భూత్వా దినం ప్రాప్య శుక్లపక్షమథో వ్రజేత్ ।
ఉత్తరాయణమాసాద్య సంవత్సరమథో వ్రజేత్ ॥ 23 ॥

ఆదిత్యచంద్రలోకౌ తు విద్యుల్లోకమతః పరం ।
అథ దివ్యః పుమాన్కశ్చిద్బ్రహ్మలోకాదిహైతి సః ॥ 24 ॥

దివ్యే వపుషి సంధాయ జీవమేవం నయత్యసౌ ॥ 25 ॥

బ్రహ్మలోకే దివ్యదేహే భుక్త్వా భోగాన్యథేప్సితాన్ ।
తత్రోషిత్వా చిరం కాలం బ్రహ్మణా సహ ముచ్యతే ॥ 26 ॥

శుద్ధబ్రహ్మరతో యస్తు న స యాత్యేవ కుత్రచిత్ ।
తస్య ప్రాణా విలీయంతే జలే సైంధవఖిల్యవత్ ॥ 27 ॥

స్వప్నదృష్టా యథా స్టష్టిః ప్రబుద్ధస్య విలీయతే ।
బ్రహ్మజ్ఞానవతస్తద్వద్విలీయంతే తదైవ తే ।
విద్యాకర్మవిహీనో యస్తృతీయం స్థానమేతి సః ॥ 28.
భుక్త్వా చ నరకాన్ఘోరాన్మహారౌరవరౌరవాన్ ।
పశ్చాత్పాక్తనశేషేణ క్షుద్రజంతుర్భవేదసౌ ॥ 29 ॥

యూకామశకదంశాది జన్మాసౌ లభతే భువి |
ఏవం జీవగతిః ప్రోక్తా కిమన్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి || 30 ||

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవన్యత్త్వయా ప్రోక్తం ఫలం తజ్జ్ఞానకర్మణోః |
బ్రహ్మలోకే చంద్రలోకే భుంక్తే భోగానితి ప్రభో || 31 ||

గంధర్వాదిషు లోకేషు కథం భోగః సమీరితః |
దేవత్వం ప్రాప్నుయాత్కశ్చిత్కశ్చిదింద్రత్వమేతి చ || 32 ||

ఏతత్కర్మఫలం వాస్తు విద్యాఫలమథాపి వా |
తద్బ్రూహి గిరిజాకాంత తత్ర మే సంశయో మహాన్ || 33 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

తద్విద్యాకర్మణోరేవానుసారేణ ఫలం భవేత్ |
యువా చ సుందరః శూరో నీరోగో బలవాన్ భవేత్ || 34 ||

సప్తద్వీపాం వసుమతీం భుంక్తే నిష్కంటకం యది |
స ప్రోక్తో మానుషానందస్తస్మాచ్ఛతగుణో మతః || 35 ||

మనుష్యస్తపసా యుక్తో గంధర్వో జాయతేఽస్య తు |
తస్మాచ్ఛతగుణో దేవగంధర్వాణాం న సంశయః || 36 ||

ఏవం శతగుణానంద ఉత్తరోత్తరతో భవేత్ |
పితౄణాం చిరలోకానామాజానసురసంపదాం || 37 ||

దేవతానామథేంద్రస్య గురోస్తద్వత్ప్రజాపతేః |
బ్రహ్మణశ్చైవమానందః పురస్తాదుత్తరోత్తరః || 38 ||

జ్ఞానాధిక్యాత్సుఖాధిక్యం నాన్యదస్తి సురాలయే |
శ్రోత్రియోఽవృజినోఽకామహతో యశ్చ ద్విజో భవేత్ || 39 ||

తస్యాప్యేవం సమాఖ్యాతా ఆనందాశ్చోత్తరోత్తరం |
ఆత్మజ్ఞానాత్పరం నాస్తి తస్మాద్దశరథాత్మజ || 40 ||

బ్రాహ్మణః కర్మభిర్నైవ వర్ధతే నైవ హీయతే |
న లిప్యతే పాతకేన కర్మణా జ్ఞానవాన్యది || 41 ||

తస్మాత్సర్వాధికో విభో జ్ఞానవానేవ జాయతే |
జ్ఞాత్వా యః కురుతే కర్మ తస్యాక్షయ్యఫలం లభేత్ || 42 ||

యత్ఫలం లభతే మర్త్యః కోటిబ్రాహ్మణభోజనైః |
తత్ఫలం సమవాప్నోతి జ్ఞానినం యస్తు భోజయేత్ || 43 ||

జ్ఞానవంతం ద్విజం యస్తు ద్విషతే చ నరాధమః |

స శుష్యమాణో మ్రియతే యస్మాదీశ్వర ఏవ సః ॥ 44 ॥

ఉపాసకో న యాత్యేవ యస్మాత్పునరధోగతిం ।
ఉపాసనరతో భూత్వా తస్మాదాస్స్వ సుఖీ నృప ॥ 45 ॥

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
జీవగత్యాదినిరూపణం నామైకాదశోఽధ్యాయః ॥ 11 ॥

ద్వాదశోఽధ్యాయః

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవందేవదేవేశ నమస్తేఽస్తు మహేశ్వర |
ఉపాసనవిధిం బ్రూహి దేశం కాలం చ తస్య తు || 1 ||

అంగాని నియమాంశ్చైవ మయి తేఽనుగ్రహో యది ||

ఈశ్వర ఉవాచ ||

శృణు రామ ప్రవక్ష్యామి దేశం కాలముపాసనే || 2 ||

సర్వాకారోఽహమేవైకః సచ్చిదానందవిగ్రహః |
మదంశేన పరిచ్ఛిన్నా దేహాః సర్వదివౌకసాం || 3 ||

యే త్వన్యదేవతాభక్తా యజంతే శ్రద్ధయాన్వితాః |
తేఽపి మామేవ రాజేంద్ర యజంత్యవిధిపూర్వకం || 4 ||

యస్మాత్సర్వమిదం విశ్వం మత్తో న వ్యతిరిచ్యతే |
సర్వక్రియాణాం భోక్తాహం సర్వస్యాహం ఫలప్రదః || 5 ||

యేనాకారేణ యే మర్త్యా మామేవైకముపాసతే |
తేనాకారేణ తేభ్యోఽహం ప్రసన్నో వాంఛితం దదే || 6 ||

విధినాఽవిధినా వాపి భక్త్యా యే మాముపాసతే |
తేభ్యః ఫలం ప్రయచ్ఛామి ప్రసన్నోఽహం న సంశయః || 7 ||

అపి చేత్సుదురాచారో భజతే మామనన్యభాక్ |
సాధురేవ స మంతవ్యః సమ్యగ్వ్యవసితో హి సః || 8 ||

స్వజీవత్వేన యో వేత్తి మామేవైకమనన్యధీః |
తం న స్పృశంతి పాపాని బ్రహ్మహత్యాదికాన్యపి || 9 ||

ఉపాసావిధయస్తత్ర చత్వారః పరికీర్తితాః |
సంపదారోపసంవర్గాధ్యాసా ఇతి మనీషిభిః || 10 ||

అల్పస్య చాధికత్వేన గుణయోగాద్విచింతనం |
అనంతం వై మన ఇతి సంపద్విధిరుదీరితః || 11 ||

విధావారోప్య యోపాసా సారోపః పరికీర్తితః |
యద్వదోంకారముద్గీథముపాసీతేత్యుదాహృతః || 12 ||

ఆరోపో బుద్ధిపూర్వేణ య ఉపాసావిధిశ్చ సః |

యోషిత్యగ్నిమతిర్యత్తదధ్యాసః స ఉదాహృతః ॥ 13 ॥

క్రియాయోగేన చోపాసావిధిః సంవర్గ ఉచ్యతే ।
సంవర్తవాయుః ప్రలయే భూతాన్యేకోఽవసీదతి ॥ 14 ॥

ఉపసంగమ్య బుద్ధ్యా యదాసనం దేవతాత్మనా ।
తదుపాసనమంతః స్యాత్తద్బహిః సంపదాదయః ॥ 15 ॥

జ్ఞానాంతరానంతరితసజాతిజ్ఞానసంహతేః ।
సంపన్నదేవతాత్మత్వముపాసనముదీరితం ॥ 16 ॥

సంపదాదిషు బాహ్యేషు దృఢబుద్ధిరుపాసనం ।
కర్మకాలే తదంగేషు దృష్టిమాత్రముపాసనం ।
ఉపాసనమితి ప్రోక్తం తదంగాని బ్రువే శృణు ॥ 17 ॥

తీర్థక్షేత్రాదిగమనం శ్రద్ధాం తత్ర పరిత్యజేత్ ।
స్వచిత్తైకాగ్రతా యత్ర తత్రాసీత సుఖం ద్విజః ॥ 18 ॥

కంబలే మృదుతల్పే వా వ్యాఘ్రచర్మణి వాస్థితః ।
వివిక్తదేశే నియతః సమగ్రీవశిరస్తనుః ॥ 19 ॥

అత్యాశ్రమస్థః సకలానీంద్రియాణి నిరుధ్య చ ।
భక్త్యాథ స్వగురుం నత్వా యోగం విద్వాన్ప్రయోజయేత్ ॥ 20 ॥

యస్త్వవిజ్ఞానవాన్భవత్యయుక్తమనసా సదా ।
తస్యేంద్రియాణ్యవశ్యాని దుష్టాశ్వాఇవ సారథేః ॥ 21 ॥

విజ్ఞానీ యస్తు భవతి యుక్తేన మనసా సదా ।
తస్యేంద్రియాణి వశ్యాని సదశ్వా ఇవ సారథేః ॥ 22 ॥

యస్త్వవిజ్ఞానవాన్ భవత్యమనస్కః సదాఽశుచిః ।
న స తత్పదమాప్నోతి సంసారమధిగచ్ఛతి ॥ 23 ॥

విజ్ఞానీ యస్తు భవతి సమనస్కః సదా శుచిః ।
స తత్పదమవాప్నోతి యస్మాద్భూయో న జాయతే ॥ 24 ॥

విజ్ఞానసారథిర్యస్తు మనః ప్రగ్రహ ఏవ చ ।
సోఽధ్వనః పారమాప్నోతి మమైవ పరమం పదం ॥ 25 ॥

హృత్పుండరీకం విరజం విశుద్ధం విశదం తథా ।
విశోకం చ విచింత్యాత్ర ధ్యాయేన్మాం పరమేశ్వరం ॥ 26 ॥

అచింత్యరూపమవ్యక్తమనంతమమృతం శివం ।
ఆదిమధ్యాంతరహితం ప్రశాంతం బ్రహ్మ కారణం ॥ 27 ॥

ఏకం విభుం చిదానందమరూపమజమద్భుతం ।
శుద్ధస్ఫటికసంకాశముమాదేహార్ధధారిణం ॥ 28 ॥

వ్యాఘ్రచర్మాంబరధరం నీలకంఠం త్రిలోచనం |
జటాధరం చంద్రమౌలిం నాగయజ్ఞోపవీతినం || 29 ||

వ్యాఘ్రచర్మోత్తరీయం చ వరేణ్యమభయప్రదం |
పరాభ్యామూర్ధ్వహస్తాభ్యాం బిభ్రాణం పరశుం మృగం || 30 ||

కోటిమధ్యాహ్నసూర్యాభం చంద్రకోటిసుశీతలం |
చంద్రసూర్యాగ్నినయనం స్మేరవక్త్రసరోరుహం || 31 ||

భూతిభూషితసర్వాంగం సర్వాభరణభూషితం |
ఏవమాత్మారణిం కృత్వా ప్రణవం చోత్తరారణిం |
ధ్యాననిర్మథనాభ్యాసాత్సాక్షాత్పశ్యతి మాం జనః || 32 ||

వేదవాక్యైరలభ్యోఽహం న శాస్త్రైర్నాపి చేతసా |
ధ్యానేన వృణుతే యో మాం సర్వదాహం వృణోమి తం || 33 ||

నావిరతో దుశ్చరితాన్నాశాంతో నాసమాహితః |
నాశాంతమానసో వాపి ప్రజ్ఞానేన లభేత మాం || 34 ||

జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యాదిప్రపంచో యః ప్రకాశతే |
తద్బ్రహ్మాహమితి జ్ఞాత్వా సర్వబంధైః ప్రముచ్యతే || 35 ||

త్రిషు ధామసు యద్భోగ్యం భోక్తా భోగశ్చ యద్భవేత్ |
తజ్జ్యోతిర్లక్షణః సాక్షీ చిన్మాత్రోఽహం సదాశివః || 36 ||

ఏకో దేవః సర్వభూతేషు గూఢః
సర్వవ్యాపీ సర్వభూతాంతరాత్మా |
సర్వాధ్యక్షః సర్వభూతాధివాసః
సాక్షీ చేతా కేవలో నిర్గుణశ్చ || 37
ఏకో వశీ సర్వభూతాంతరాత్మా-
ప్యేకం బీజం నిత్యదా యః కరోతి |
తం మాం నిత్యం యేఽనుపశ్యంతి ధీరా-
స్తేషాం శాంతిః శాశ్వతీ నేతరేషాం || 38 ||

అగ్నిర్యథైకో భువనం ప్రవిష్టో
రూపం రూపం ప్రతిరూపో బభూవ |
ఏకస్తథా సర్వభూతాంతరాత్మా
న లిప్యతే లోకదుఃఖేన బాహ్యః || 39 ||

వేదాహ యో మాం పురుషం మహాంత-
మాదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్ |
స ఏవ విద్వానమృతోఽత్ర భూయా-
న్నాన్యస్తు పంథా అయనాయ విద్యతే || 40 ||

హిరణ్యగర్భం విదధామి పూర్వం
వేదాంశ్చ తస్మై ప్రహిణోమి యోఽహం |

తం దేవమీడ్యం పురుషం పురాణం
నిశ్చిత్య మాం మృత్యుముఖాత్ప్రముచ్యతే || 41 ||

ఏవం శాంత్యాదియుక్తః సన్ వేత్తి మాం తత్త్వతస్తు యః |
నిర్ముక్తదుఃఖసంతానః సోఽన్తే మయ్యేవ లీయతే || 42 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
ఉపాసనాజ్ఞానఫలం నామ ద్వాదశోఽధ్యాయః || 12 ||

త్రయోదశోఽధ్యాయః

సూత ఉవాచ ||

ఏవం శ్రుత్వా కౌసలేయస్తుష్టో మతిమతాం వరః |
పప్రచ్ఛ గిరిజాకాంతం సుభగం ముక్తిలక్షణం || 1 ||

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవన్కరుణావిష్టహృదయ త్వం ప్రసీద మే |
స్వరూపలక్షణం ముక్తేః ప్రబ్రూహి పరమేశ్వర || 2 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

సాలోక్యమపి సారూప్యం సార్ష్ట్యం సాయుజ్యమేవ చ |
కైవల్యం చేతి తాం విద్ధి ముక్తిం రాఘవ పంచధా || 3 ||

మాం పూజయతి నిష్కామః సర్వదా జ్ఞానవర్జితః |
స మే లోకం సమాసాద్య భుంక్తే భోగాన్యథేప్సితాన్ || 4 ||

జ్ఞాత్వా మాం పూజయేద్యస్తు సర్వకామవివర్జితః |
మయా సమానరూపః సన్మమ లోకే మహీయతే || 5 ||

ఇష్టాపూర్తాది కర్మాణి మత్ప్రీత్యై కురుతే తు యః |
యత్కరోతి యదశ్నాతి యజ్జుహోతి దదాతి యత్ || 6 ||

యత్తపస్యతి తత్సర్వం యః కరోతి మదర్పణం |
మల్లోకే స శ్రియం భుంక్తే మత్తుల్యం ప్రాభవం భజేత్ || 7 ||

యస్తు శాంత్యాదియుక్తః సన్మామాత్మత్వేన పశ్యతి |
స జాయతే పరం జ్యోతిరద్వైతం బ్రహ్మ కేవలం |
ఆత్మస్వరూపావస్థానం ముక్తిరిత్యభిధీయతే || 8 ||

సత్యం జ్ఞానమనంతం సదానందం బ్రహ్మకేవలం |
సర్వధర్మవిహీనం చ మనోవాచామగోచరం || 9 ||

సజాతీయవిజాతీయపదార్థానామసంభవాత్ |
అతస్తద్వ్యతిరిక్తానామద్వైతమితి సంజ్ఞితం || 10 ||

మత్వా రూపమిదం రామ శుద్ధం యదభిధీయతే |
మయ్యేవ దృశ్యతే సర్వం జగత్స్థావరజంగమం || 11 ||

వ్యోమ్ని గంధర్వనగరం యథా దృష్టం న దృశ్యతే |

అనాద్యవిద్యయా విశ్వం సర్వం మయ్యేవ కల్ప్యతే ॥ 12 ॥

మమ స్వరూపజ్ఞానేన యదాఽవిద్యా ప్రణశ్యతి ।
తదైక ఏవ వర్తే ఽహం మనోవాచామగోచరః ॥ 13 ॥

సదైవ పరమానందః స్వప్రకాశశ్చిదాత్మకః.
న కాలః పంచభూతాని న దిశో విదిశశ్చ న ॥ 14 ॥

మదన్యన్నాస్తి యత్కించిత్తదా వర్తే ఽహమేకలః ॥ 15 ॥

న సందృశే తిష్ఠతి మే స్వరూపం
న చక్షుషా పశ్యతి మాం తు కశ్చిత్ ।
హృదా మనీషా మనసాభిక్లృప్తం
యే మాం విదుస్తే హ్యమృతా భవంతి ॥ 16 ॥

శ్రీరామ ఉవాచ ॥

కథం భగవతో జ్ఞానం శుద్ధం మర్త్యస్య జాయతే ।
తత్రోపాయం హర బ్రూహి మయి తేఽనుగ్రహో యది ॥ 17 ॥

శ్రీభగవానువాచ ॥

విరజ్య సర్వభూయేభ్య ఆవిరించిపదాదపి ।
ఘృణాం వితత్య సర్వత్ర పుత్రమిత్రాదికేష్వపి ॥ 18 ॥

శ్రద్ధాలుర్భక్తిమార్గేషు వేదాంతజ్ఞానలిప్సయా ।
ఉపాయనకరో భూత్వా గురుం బ్రహ్మవిదం వ్రజేత్ ॥ 19 ॥

సేవాభిః పరితోష్యైనం చిరకాలం సమాహితః ।
సర్వవేదాంతవాక్యార్థం శృణుయాత్సుసమాహితః ॥ 20 ॥

సర్వవేదాంతవాక్యానాం మయి తాత్పర్యనిశ్చయం ।
శ్రవణం నామ తత్ప్రాహుః సర్వే తే బ్రహ్మవాదినః ॥ 21 ॥

లోహమణ్యాదిదృష్టాంతయుక్తిభిర్యద్విచింతనం ।
తదేవ మననం ప్రాహుర్వాక్యార్థస్యోపబృంహణం ॥ 22 ॥

నిర్మమో నిరహంకారః సమః సంగవర్జితః.
సదా శాంత్యాదియుక్తః సన్నాత్మన్యాత్మానమీక్షతే ॥ 23 ॥

యత్సదా ధ్యానయోగేన తన్నిదిధ్యాసనం స్మృతం ॥ 24 ॥

సర్వకర్మక్షయవశాత్సాక్షాత్కారోఽపి చాత్మనః ।
కస్యచిజ్జాయతే శీఘ్రం చిరకాలేన కస్యచిత్ ॥ 25 ॥

కూటస్థానీహ కర్మాణి కోటిజన్మార్జితాన్యపి ।
జ్ఞానేనైవ వినశ్యంతి న తు కర్మాయుతైరపి ॥ 26 ॥

జ్ఞానాదూర్ధ్వం తు యత్కించిత్పుణ్యం వా పాపమేవ వా |
క్రియతే బహు వాల్పం వా న తేనాయం విలిప్యతే || 27 ||

శరీరారంభకం యత్తు ప్రారబ్ధం కర్మ జన్మినః |
తద్భోగేనైవ నష్టం స్యాన్న తు జ్ఞానేన నశ్యతి || 28 ||

నిర్మోహో నిరహంకారో నిర్లేపః సంగవర్జితః |
సర్వభూతేషు చాత్మానం సర్వభూతాని చాత్మని |
యః పశ్యన్సంచరత్యేష జీవన్ముక్తోఽభిధీయతే || 29 ||

అహినిర్ల్వయనీ యద్వద్ద్రష్టుః పూర్వం భయప్రదా |
తతోఽస్య న భయం కించిత్తద్వద్ద్రష్టురయం జనః || 30 ||

యదా సర్వే ప్రముచ్యంతే కామా యేఽస్య వశం గతాః |
అథ మర్త్యోఽమృతో భవత్యేతావదనుశాసనం || 31 ||

మోక్షస్య న హి వాసోఽస్తి న గ్రామాంతరమేవ వా |
అజ్ఞానహృదయగ్రంథినాశో మోక్ష ఇతి స్మృతః || 32 ||

వృక్షాగ్రచ్యుతపాదో యః స తదైవ పతత్యధః |
తద్వజ్జ్ఞానవతో ముక్తిర్జాయతే నిశ్చితాపి తు || 33 ||

తీర్థం చాండాలగేహే వా యది వా నష్టచేతనః |
పరిత్యజందేహమిమం జ్ఞానాదేవ విముచ్యతే || 34 ||

సంవీతో యేన కేనాశ్నన్భక్ష్యం వాభక్ష్యమేవ వా |
శయానో యత్ర కుత్రాపి సర్వాత్మా ముచ్యతేఽత్ర సః || 35 ||

క్షీరాదుద్ధృతమాజ్యం తత్క్షిప్తం పయసి తత్పునః |
న తేనైవైకతాం యాతి సంసారే జ్ఞానవాంస్తథా || 36 ||

నిత్యం పఠతి యోఽధ్యాయమిమం రామ శృణోతి వా |
స ముచ్యతే దేహబంధాదనాయాసేన రాఘవ || 37 ||

అతః సంయతచిత్తస్త్వం నిత్యం పఠ మహీపతే |
అనాయాసేన తేనైవ సర్వథా మోక్షమాప్స్యసి || 38 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
మోక్షయోగో నామ త్రయోదశోఽధ్యాయః || 13 ||

చతుర్దశోఽధ్యాయః

శ్రీరామ ఉవాచ ॥

భగవన్యది తే రూపం సచ్చిదానందవిగ్రహం ।
నిష్కలం నిష్క్రియం శాంతం నిరవద్యం నిరంజనం ॥ 1 ॥

సర్వధర్మవిహీనం చ మనోవాచామగోచరం ।
సర్వవ్యాపితయాత్మానమీక్షతే సర్వతః స్థితం ॥ 2 ॥

ఆత్మవిద్యాతపోమూలం తద్బ్రహ్మోపనిషత్పరం ।
అమూర్తం సర్వభూతాత్మాకారం కారణకారణం ॥ 3 ॥

యత్తదదృశ్యమగ్రాహ్యం తద్గ్రాహ్యం వా కథం భవేత్ ।
అత్రోపాయమజానానస్తేన ఖిన్నోఽస్మి శంకర ॥ 4 ॥

శ్రీభగవానువాచ ॥

శృణు రాజన్ప్రవక్ష్యామి తత్రోపాయం మహాభుజ ।
సగుణోపాసనాభిస్తు చిత్తైకాగ్ర్యం విధాయ చ ॥ 5 ॥

స్థూలసౌరాంభికాన్యాయాత్తత్ర చిత్తం ప్రవర్తయేత్ ।
తస్మిన్నన్నమయే పిండే స్థూలదేహే తనూభృతాం ॥ 6 ॥

జన్మవ్యాధిజరామృత్యునిలయే వర్తతే దృఢా ॥ 7 ॥

ఆత్మబుద్ధిరహంమానాత్కదాచిన్నైవ హీయతే ।
ఆత్మా న జాయతే నిత్యో మ్రియతే వా కథంచన ॥ 8 ॥

సంజాయతేఽస్తి విపరిణమతే వర్ధతే తథా ।
క్షీయతే నశ్యతీత్యేతే షడ్భావా వపుషః స్మృతాః ॥ 9 ॥

ఆత్మనో న వికారిత్వం ఘటస్థనభసో యథా ।
ఏవమాత్మావపుస్తస్మాదితి సంచింతయేద్బుధః ॥ 10 ॥

మూషానిక్షిప్తహేమాభః కోశః ప్రాణమయోఽత్ర తు ।
వర్తతేఽన్తరతో దేహే బద్ధః ప్రాణాదివాయుభిః ॥ 11 ॥

కర్మేంద్రియైః సమాయుక్తశ్చలనాదిక్రియాత్మకః ।
క్షుత్పిపాసాపరాభూతో నాయమాత్మా జడో యతః ॥ 12 ॥

చిద్రూప ఆత్మా యేనైవ స్వదేహమభిపశ్యతి ।
ఆత్మైవ హి పరం బ్రహ్మ నిర్లేపః సుఖనీరధిః ॥ 13 ॥

న తదశ్నాతి కించైతత్తదశ్నాతి న కశ్చన ॥ 14 ॥

తతః ప్రాణమయే కోశే కోశోఽస్త్యేవ మనోమయః ।
స సంకల్పవికల్పాత్మా బుద్ధీంద్రియసమాయుతః ॥ 15 ॥

కామః క్రోధస్తథా లోభో మోహో మాత్సర్యమేవ చ ।
మదశ్చేత్యరిషడ్వర్గో మమతేచ్ఛాదయోఽపి చ ।
మనోమయస్య కోశస్య ధర్మా ఏతస్య తత్ర తు ॥ 16 ॥

యా కర్మవిషయా బుద్ధిర్వేదశాస్త్రార్థనిశ్చితా ।
సా తు జ్ఞానేంద్రియైః సార్ధం విజ్ఞానమయకోశతః ॥ 17 ॥

ఇహ కర్తృత్వాభిమానీ స ఏవ తు న సంశయః ।
ఇహాముత్ర గతిస్తస్య స జీవో వ్యావహారికః ॥ 18 ॥

వ్యోమాదిసాత్త్వికాంశేభ్యో జాయంతే ధీంద్రియాణి తు ।
వ్యోమ్నః శ్రోత్రం భువో ఘ్రాణం జలాజ్జిహ్వాథ తేజసః ॥ 19.
చక్షుర్వాయోస్త్వగుత్పన్నా తేషాం భౌతికతా తతః ॥ 20 ॥

వ్యోమాదీనాం సమస్తానాం సాత్త్వికాంశేభ్య ఏవ తు ।
జాయంతే బుద్ధిమనసీ బుద్ధిః స్యాన్నిశ్చయాత్మికా ॥ 21 ॥

వాక్పాణిపాదపాయూపస్థాని కర్మేంద్రియాణి తు ।
వ్యోమాదీనాం రజోంఽశేభ్యో వ్యస్తేభ్యస్తాన్యనుక్రమాత్ ॥ 22 ॥

సమస్తేభ్యో రజోంఽశేభ్యః పంచ ప్రాణాదివాయవః ।
జాయంతే సప్తదశకమేవం లింగశరీరకం ॥ 23 ॥

ఏతల్లింగశరీరం తు తప్తాయఃపిండవద్యతః ।
పరస్పరాధ్యాసయోగాత్సాక్షిచైతన్యసంయుతం ॥ 24 ॥

తదానందమయః కోశో భోక్తృత్వం ప్రతిపద్యతే ।
విద్యాకర్మఫలాదీనాం భోక్తేహాముత్ర స స్మృతః ॥ 25 ॥

యదాధ్యాసం విహాయైష స్వస్వరూపేణ తిష్ఠతి ।
అవిద్యామాత్రసంయుక్తః సాక్ష్యాత్మా జాయతే తదా ॥ 26 ॥

ద్రష్టాంతఃకరణాదీనామనుభూతేః స్మృతేరపి ।
అతోఽన్తఃకరణాధ్యాసాదధ్యాసిత్వేన చాత్మనః ।
భోక్తృత్వం సాక్షితా చేతి ద్వైధం తస్యోపపద్యతే ॥ 27 ॥

ఆతపశ్చాపి తచ్ఛాయా తత్ప్రకాశే విరాజతే ।
ఏకో భోజయితా తత్ర భుంక్తేఽన్యః కర్మణః ఫలం ॥ 28 ॥

క్షేత్రజ్ఞం రథినం విద్ధి శరీరం రథమేవ తు ।
బుద్ధిం తు సారథిం విద్ధి ప్రగ్రహం తు మనస్తథా ॥ 29 ॥

ఇంద్రియాణి హయాన్విద్ధి విషయాంస్తేషు గోచరాన్ |
ఇంద్రియైర్మనసా యుక్తం భోక్తారం విద్ధి పూరుషం || 30 ||

ఏవం శాంత్యాదియుక్తః సన్నుపాస్తే యః సదా ద్విజః.
ఉద్ఘాట్యోద్ఘాట్యైకమేకం యథైవ కదలీతరోః || 31 ||

వల్కలాని తతః పశ్చాల్లభతే సారముత్తమం |
తథైవ పంచకోశేషు మనః సంక్రామయన్క్రమాత్ |
తేషాం మధ్యే తతః సారమాత్మానమపి విందతి || 32 ||

ఏవం మనః సమాధాయ సంయతో మనసి ద్విజః |
అథ ప్రవర్తయేచ్చిత్తం నిరాకారే పరాత్మని || 33 ||

తతో మనః ప్రగృహ్ణాతి పరమాత్మానమవ్యయం |
యత్తదద్రేశ్యమగ్రాహ్యమస్థూలాద్యుక్తిగోచరం || 34 ||

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవంఛ్రవణే నైవ ప్రవర్తంతే జనాః కథం |
వేదశాస్త్రార్థసంపన్నా యజ్వానః సత్యవాదినః || 35 ||

శృణ్వంతోఽపి తథాత్మానం జానతే నైవ కేచన |
జ్ఞాత్వాపి మన్వతే మిథ్యా కిమేతత్తవ మాయయా || 36 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

ఏవమేవ మహాబాహో నాత్ర కార్యా విచారణా |
దైవీ హ్యేషా గుణమయీ మమ మాయా దురత్యయా || 37 ||

మామేవ యే ప్రపద్యంతే మాయామేతాం తరంతి తే |
అభక్తా యే మహాబాహో మమ శ్రద్ధా వివర్జితాః || 38 ||

ఫలం కామయమానాస్తే చైహికాముష్మికాదికం |
క్షయిష్ణ్వల్పం సాతిశయం యతః కర్మఫలం మతం || 39 ||

తదవిజ్ఞాయ కర్మాణి యే కుర్వంతి నరాధమాః |
మాతుః పతంతి తే గర్భే మృత్యోర్వక్త్రే పునః పునః || 40 ||

ఏవం శాంత్యాదియుక్తః సన్నుపాస్తే యః సదా ద్విజః.
ఉద్ఘాట్యోద్ఘాట్యైకమేకం యథైవ కదలీతరోః || 31 ||

వల్కలాని తతః పశ్చాల్లభతే సారముత్తమం |
తథైవ పంచకోశేషు మనః సంక్రామయన్క్రమాత్ |
తేషాం మధ్యే తతః సారమాత్మానమపి విందతి || 32 ||

ఏవం మనః సమాధాయ సంయతో మనసి ద్విజః |
అథ ప్రవర్తయేచ్చిత్తం నిరాకారే పరాత్మని || 33 ||

తతో మనః ప్రగృహ్ణాతి పరమాత్మానమవ్యయం |
యత్తదద్రేశ్యమగ్రాహ్యమస్థూలాద్యుక్తిగోచరం || 34 ||

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవంఛ్రవణే నైవ ప్రవర్తంతే జనాః కథం |
వేదశాస్త్రార్థసంపన్నా యజ్వానః సత్యవాదినః || 35 ||

శృణ్వంతోఽపి తథాత్మానం జానతే నైవ కేచన |
జ్ఞాత్వాపి మన్వతే మిథ్యా కిమేతత్తవ మాయయా || 36 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

ఏవమేవ మహాబాహో నాత్ర కార్యా విచారణా |
దైవీ హ్యేషా గుణమయీ మమ మాయా దురత్యయా || 37 ||

మామేవ యే ప్రపద్యంతే మాయామేతాం తరంతి తే |
అభక్తా యే మహాబాహో మమ శ్రద్ధా వివర్జితాః || 38 ||

ఫలం కామయమానాస్తే చైహికాముష్మికాదికం |
క్షయిష్ణ్వల్పం సాతిశయం యతః కర్మఫలం మతం || 39 ||

తదవిజ్ఞాయ కర్మాణి యే కుర్వంతి నరాధమాః |
మాతుః పతంతి తే గర్భే మృత్యోర్వక్త్రే పునః పునః || 40 ||

నానాయోనిషు జాతస్య దేహినో యస్యకస్యచిత్ |
కోటిజన్మార్జితైః పుణ్యైర్మయి భక్తిః ప్రజాయతే || 41 ||

స ఏవ లభతే జ్ఞానం మద్భక్తః శ్రద్ధయాన్వితః |
నాన్యకర్మాణి కుర్వాణో జన్మకోటిశతైరపి || 42 ||

తతః సర్వం పరిత్యజ్య మద్భక్తిం సముదాహర |
సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ || 43 ||

అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి మా శుచః |
యత్కరోషి యదశ్నాసి యజ్జుహోషి దదాసి యత్ || 44 ||

యత్తపస్యసి రామ త్వం తత్కురుష్వ మదర్పణం |
తతః పరతరా నాస్తి భక్తిర్మయి రఘూత్తమ || 45 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
పంచకోశోపపాదనం నామ చతుర్దశోఽధ్యాయః || 14 ||

పంచదశోఽధ్యాయః

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భక్తిస్తే కీదృశీ దేవ జాయతే వా కథంచన |
యయా నిర్వాణరూపం తు లభతే మోక్షముత్తమం |
తద్ బ్రూహి గిరిజాకాంత మయి తేఽనుగ్రహో యది || 1 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

యో వేదాధ్యయనం యజ్ఞం దానాని వివిధాని చ |
మదర్పణధియా కుర్యాత్స మే భక్తః స మే ప్రియః || 2 ||

నర్యభస్మ సమాదాయ విశుద్ధం శ్రోత్రియాలయాత్ |
అగ్నిరిత్యాదిభిర్మంత్రైరభిమంత్ర్య యథావిధి || 3 ||

ఉద్ధూలయతి గాత్రాణి తేన చార్చతి మామపి |
తస్మాత్పరతరా భక్తిర్మమ రామ న విద్యతే || 4 ||

సర్వదా శిరసా కంఠే రుద్రాక్షాంధారయేత్తు యః |
పంచాక్షరీజపరతః స మే భక్తః స మే ప్రియః || 5 ||

భస్మచ్ఛన్నో భస్మశాయీ సర్వదా విజితేంద్రియః |
యస్తు రుద్రం జపేన్నిత్యం చింతయేన్మామనన్యధీః || 6 ||

స తేనైవ చ దేహేన శివః సంజాయతే స్వయం |
జపేద్యో రుద్రసూక్తాని తథాథర్వశిరః పరం || 7 ||

కైవల్యోపనిషత్సూక్తం శ్వేతాశ్వతరమేవ చ |
తతః పరతరో భక్తో మమ లోకే న విద్యతే || 8 ||

అన్యత్ర ధర్మాదన్యస్మాదన్యత్రాస్మాత్కృతాకృతాత్ |
అన్యత్ర భూతాద్భవ్యాచ్చ యత్ప్రవక్ష్యామి తచ్ఛృణు || 9 ||

వదంతి యత్పదం వేదాః శాస్త్రాణి వివిధాని చ |
సర్వోపనిషదాం సారం దధ్నో ఘృతమివోద్ధృతం || 10 ||

యదిచ్ఛంతో బ్రహ్మచర్యం చరంతి మునయః సదా |
తత్తే పదం సంగ్రహేణ బ్రవీమ్యోమితి యత్పదం || 11 ||

ఏతదేవాక్షరం బ్రహ్మ ఏతదేవాక్షరం పరం |
ఏతదేవాక్షరం జ్ఞాత్వా బ్రహ్మలోకే మహీయతే || 12 ||

ఛందసాం యస్తు ధేనూనామృషభత్వేన చోదితః ।
ఇదమేవ పతిః సేతురమృతస్య చ ధారణాత్ ॥ 13 ॥

మేధసా పిహితే కోశే బ్రహ్మ యత్పరమోమితి ॥ 14 ॥

చతస్రస్తస్య మాత్రాః స్యురకారోకారకౌ తథా ।
మకారశ్చావసానేఽర్ధమాత్రేతి పరికీర్తితా ॥ 15 ॥

పూర్వత్ర భూశ్చ ఋగ్వేదో బ్రహ్మాష్టవసవస్తథా ।
గార్హపత్యశ్చ గాయత్రీ గంగా ప్రాతఃసవస్తథా ॥ 16 ॥

ద్వితీయా చ భువో విష్ణూ రుద్రోఽనుష్టుబ్యజుస్తథా ।
యమునా దక్షిణాగ్నిశ్చ మాధ్యందినసవస్తథా ॥ 17 ॥

తృతీయా చ సువః సామాన్యాదిత్యశ్చ మహేశ్వరః ।
అగ్నిరాహవనీయశ్చ జగతీ చ సరస్వతీ ॥ 18 ॥

తృతీయం సవనం ప్రోక్తమథర్వత్వేన యన్మతం ।
చతుర్థీ యావసానేఽర్ధమాత్రా సా సోమలోకగా ॥ 19 ॥

అథర్వాంగిరసః సంవర్తకోఽగ్నిశ్చ మహస్తథా ।
విరాట్ సభ్యావసథ్యౌ చ శుతుద్రిర్యజ్ఞపుచ్ఛకః ॥ 20 ॥

ప్రథమా రక్తవర్ణా స్యాద్ ద్వితీయా భాస్వరా మతా ।
తృతీయా విద్యుదాభా స్యాచ్చతుర్థీ శుక్లవర్ణినీ ॥ 21 ॥

సర్వం జాతం జాయమానం తదోంకారే ప్రతిష్ఠితం ।
విశ్వం భూతం చ భువనం విచిత్రం బహుధా తథా ॥ 22 ॥

జాతం చ జాయమానం యత్తత్సర్వం రుద్ర ఉచ్యతే ।
తస్మిన్నేవ పునః ప్రాణాః సర్వమోంకార ఉచ్యతే ॥ 23 ॥

ప్రవిలీనం తదోంకారే పరం బ్రహ్మ సనాతనం ।
తస్మాదోంకారజాపీ యః స ముక్తో నాత్ర సంశయః ॥ 24 ॥

త్రేతాగ్నేః స్మార్తవహ్నేర్వా శైవాగ్నేర్వా సమాహృతం ।
భస్మాభిమంత్ర్య యో మాం తు ప్రణవేన ప్రపూజయేత్ ॥ 25 ॥

తస్మాత్పరతరో భక్తో మమ లోకే న విద్యతే ॥ 26 ॥

శాలాగ్నేర్దావవహ్నేర్వా భస్మాదాయాభిమంత్రితం ।
యో విలింపతి గాత్రాణి స శూద్రోఽపి విముచ్యతే ॥ 27 ॥

కుశపుష్పైర్బిల్వదలైః పుష్పైర్వా గిరిసంభవైః ।
యో మామర్చయతే నిత్యం ప్రణవేన ప్రియో హి సః ॥ 28 ॥

పుష్పం ఫలం సమూలం వా పత్రం సలిలమేవ వా ।

యో దద్యాత్పృణవైర్మహ్యం తత్కోటిగుణితం భవేత్ ॥ 29 ॥

అహింసా సత్యమస్తేయం శౌచమింద్రియనిగ్రహః ।
యస్యాస్త్యధ్యయనం నిత్యం స మే భక్తః స మే ప్రియః ॥ 30 ॥

ప్రదోషే యో మమ స్థానం గత్వా పూజయతే తు మాం ।
స పరం శ్రియమాప్నోతి పశ్చాన్మయి విలీయతే ॥ 31 ॥

అష్టమ్యాం చ చతుర్దశ్యాం పర్వణోరుభయోరపి ।
భూతిభూషితసర్వాంగో యః పూజయతి మాం నిశి ॥ 32 ॥

కృష్ణపక్షే విశేషేణ స మే భక్తః స మే ప్రియః ॥ 33 ॥

ఏకాదశ్యాముపోష్యైవ యః పూజయతి మాం నిశి ।
సోమవారే విశేషేణ స మే భక్తో న నశ్యతి ॥ 34 ॥

పంచామృతైః స్నాపయేద్యః పంచగవ్యేన వా పునః ।
పుష్పోదకైః కుశజలైస్తస్మాన్నన్యః ప్రియో మమ ॥ 35 ॥

పయసా సర్పిషా వాపి మధునేక్షురసేన వా ।
పక్వామ్రఫలజేనాపి నారికేరజలేన వా ॥ 36 ॥

గంధోదకేన వా మాం యో రుద్రమంత్రం సముచ్చరన్ ।
అభిషించేత్తతో నాన్యః కశ్చిత్ప్రియతరో మమ ॥ 37 ॥

ఆదిత్యాభిముఖో భూత్వా ఊర్ధ్వబాహుర్జలే స్థితః ।
మాం ధ్యాయన్ రవిబింబస్థమథర్వాంగిరస జపేత్ ॥ 38 ॥

ప్రవిశేన్మే శరీరేఽసౌ గృహం గృహపతిర్యథా ।
బృహద్రథంతరం వామదేవ్యం దేవవ్రతాని చ ॥ 39 ॥

తద్యోగయాజ్యదోహాంశ్చ యో గాయతి మమాగ్రతః ।
ఇహ శ్రియం పరాం భుక్త్వా మమ సాయుజ్యమాప్నుయాత్ ॥ 40 ॥

ఈశావాస్యాది మంత్రాన్ యో జపేన్నిత్యం మమాగ్రతః ।
మత్సాయుజ్యమవాప్నోతి మమ లోకే మహీయతే ॥ 41 ॥

భక్తియోగో మయా ప్రోక్త ఏవం రఘుకులోద్భవ ।
సర్వకామప్రదో మత్తః కిమన్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి ॥ 42 ॥

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
భక్తియోగో నామ పంచదశోఽధ్యాయః ॥ 15 ॥

షోడశోఽధ్యాయః

శ్రీరామ ఉవాచ ||

భగవన్మోక్షమార్గో యస్త్వయా సమ్యగుదాహృతః |
తత్రాధికారిణం బ్రూహి తత్ర మే సంశయో మహాన్ || 1 ||

శ్రీభగవానువాచ ||

బ్రహ్మక్షత్రవిశః శూద్రాః స్త్రియశ్చాత్రాధికారిణః |
బ్రహ్మచారీ గృహస్థో వా.ఆనుపనీతోఽథవా ద్విజః || 2 ||

వనస్థో వాఽవనస్థో వా యతిః పాశుపతవ్రతీ |
బహునాత్ర కిముక్తేన యస్య భక్తిః శివార్చనే || 3 ||

స ఏవాత్రాధికారీ స్యాన్నాన్యచిత్తః కథంచన |
జడోఽన్ధో బధిరో మూకో నిఃశౌచః కర్మవర్జితః || 4 ||

అజ్ఞోపహాసకాభక్తా భూతిరుద్రాక్షధారిణః |
లింగినో యశ్చ వా ద్వేష్టి తే నైవాత్రాధికారిణః || 5 ||

యో మాం గురుం పాశుపతం వ్రతం ద్వేష్టి ధరాధిప |
విష్ణుం వా న స ముచ్యేత జన్మకోటిశతైరపి || 6 ||

అనేకకర్మసక్తోఽపి శివజ్ఞానవివర్జితః |
శివభక్తివిహీనశ్చ సంసారాన్నైవ ముచ్యతే || 7 ||

ఆసక్తాః ఫలరాగేణ యే త్వవైదికకర్మణి |
దృష్టమాత్రఫలాస్తే తు న ముక్తావధికారిణః || 8 ||

అవిముక్తే ద్వారకాయాం శ్రీశైలే పుండరీకకే |
దేహాంతే తారకం బ్రహ్మ లభతే మదనుగ్రహాత్ || 9 ||

యస్య హస్తౌ చ పాదౌ చ మనశ్చైవ సుసంయతం |
విద్యా తపశ్చ కీర్తిశ్చ స తీర్థఫలమశ్నుతే || 10 ||

విప్రస్యానుపనీతస్య విధిరేవముదాహృతః |
నాభివ్యాహారయేద్బ్రహ్మ స్వధానినయనాదృతే || 11 ||

స శూద్రేణ సమస్తావద్యావద్వేదాన్న జాయతే |
నామసంకీర్తనే ధ్యానే సర్వ ఏవాధికారిణః || 12 ||

సంసారాన్ముచ్యతే జంతుః శివతాదాత్మ్యభావనాత్ |

తథా దానం తపో వేదాధ్యయనం చాన్యకర్మ వా ।
సహస్రాంశం తు నార్హంతి సర్వదా ధ్యానకర్మణః ॥ 13 ॥

జాతిమాశ్రమమంగాని దేశం కాలమథాపి వా ।
ఆసనాదీని కర్మాణి ధ్యానం నాపేక్షతే క్వచిత్ ॥ 14 ॥

గచ్ఛంస్తిష్ఠన్ జపన్వాపి శయానో వాన్యకర్మణి ।
పాతకేనాపి వా యుక్తో ధ్యానాదేవ విముచ్యతే ॥ 15 ॥

నేహాభిక్రమనాశోఽస్తి ప్రత్యవాయో న విద్యతే ।
స్వల్పమప్యస్య ధర్మస్య త్రాయతే మహతో భయాత్ ॥ 16 ॥

ఆశ్చర్యే వా భయే శోకే క్షుతే వా మమ నామ యః ।
వ్యాజేనాపి స్మరేద్యస్తు స యాతి పరమాం గతిం ॥ 17 ॥

మహాపాపైరపి స్పృష్టో దేహాంతే యస్తు మాం స్మరేత్ ।
పంచాక్షరీం వోచ్చరతి స ముక్తో నాత్ర సంశయః ॥ 18 ॥

విశ్వం శివమయం యస్తు పశ్యత్యాత్మానమాత్మనా ।
తస్య క్షేత్రేషు తీర్థేషు కిం కార్యం వాన్యకర్మసు ॥ 19 ॥

సర్వేణ సర్వదా కార్యం భూతిరుద్రాక్షధారణం ।
యుక్తేనాథాప్యయుక్తేన శివభక్తిమభీప్సతా ॥ 20 ॥

నర్యభస్మసమాయుక్తో రుద్రాక్షాన్యస్తు ధారయేత్ ।
మహాపాపైరపి స్పృష్టో ముచ్యతే నాత్ర సంశయః ॥ 21 ॥

అన్యాని శైవకర్మాణి కరోతు న కరోతు వా ।
శివనామ జపేద్యస్తు సర్వదా ముచ్యతే తు సః ॥ 22 ॥

అంతకాలే తు రుద్రాక్షాన్విభూతిం ధారయేత్తు యః ।
మహాపాపోపపాపోఘైరపి స్పృష్టో నరాధమః ॥ 23 ॥

సర్వథా నోపసర్పంతి తం జనం యమకింకరాః ॥ 24 ॥

బిల్వమూలమృదా యస్తు శరీరముపలింపతి ।
అంతకాలేఽన్తకజనైః స దూరీక్రియతే నరః ॥ 25 ॥

శ్రీరామ ఉవాచ ॥

భగవన్పూజితః కుత్ర కుత్ర వా త్వం ప్రసీదసి ।
తద్బ్రూహి మమ జిజ్ఞాసా వర్తతే మహతీ విభో ॥ 26 ॥

శ్రీభగవానువాచ ॥

మృదా వా గోమయేనాపి భస్మనా చందనేన వా ।
సికతాభిర్దారుణా వా పాషాణేనాపి నిర్మితా ॥ 27 ॥

లోహేన వాథ రంగేణ కాంస్యఖర్పరపిత్తలైః |
తామ్రరౌప్యసువర్ణైర్వా రత్నైర్నానావిధైరపి || 28 ||

అథవా పారదేనైవ కర్పూరేణాథవా కృతా |
ప్రతిమా శివలింగం వా ద్రవ్యైరేతైః కృతం తు యత్ || 29 ||

తత్ర మాం పూజయేత్తేషు ఫలం కోటిగుణోత్తరం || 30 ||

మృద్దారుకాంస్యలోహైశ్చ పాషాణేనాపి నిర్మితా |
గృహిణా ప్రతిమా కార్యా శివం శశ్వదభీప్సతా |
ఆయుః శ్రియం కులం ధర్మం పుత్రానాప్నోతి తైః క్రమాత్ || 31 ||

బిల్వవృక్షే తత్ఫలే వా యో మాం పూజయతే నరః |
పరాం శ్రియమిహ ప్రాప్య మమ లోకే మహీయతే || 32 ||

బిల్వవృక్షం సమాశ్రిత్య యో మంత్రాన్విధినా జపేత్ |
ఏకేన దివసేనైవ తత్పురశ్చరణం భవేత్ || 33 ||

యస్తు బిల్వవనే నిత్యం కుటీం కృత్వా వసేన్నరః |
సర్వే మంత్రాః ప్రసిద్ధ్యంతి జపమాత్రేణ కేవలం || 34 ||

పర్వతాగ్రే నదీతీరే బిల్వమూలే శివాలయే |
అగ్నిహోత్రే కేశవస్య సంనిధౌ వా జపేత్తు యః || 35 ||

నైవాస్య విఘ్నం కుర్వంతి దానవా యక్షరాక్షసః |
తం న స్పృశంతి పాపాని శివసాయుజ్యమృచ్ఛతి || 36 ||

స్థండిలే వా జలే వహ్నౌ వాయావాకాశ ఏవ వా |
గిరౌ స్వాత్మని వా యో మాం పూజయేత్ప్రయతో నరః || 37 ||

స కృత్స్నం ఫలమాప్నోతి లవమాత్రేణ రాఘవ |
ఆత్మపూజాసమా నాస్తి పూజా రఘుకులోద్భవ || 38 ||

మత్సాయుజ్యమవాప్నోతి చండాలోఽప్యాత్మపూజయా |
సర్వాన్కామానవాప్నోతి మనుష్యః కంబలాసనే || 39 ||

కృష్ణాజినే భవేన్ముక్తిర్మోక్షశ్రీర్వ్యాఘ్రచర్మణి |
కుశాసనే భవేజ్జ్ఞానమారోగ్యం పత్రనిర్మితే || 40 ||

పాషాణే దుఃఖమాప్నోతి కాష్ఠే నానావిధాన్ గదాన్ |
వస్త్రేణ శ్రియమాప్నోతి భూమౌ మంత్రో న సిద్ధ్యతి |
ప్రాఙ్ముఖోదఙ్ముఖో వాపి జపం పూజాం సమాచరేత్ || 41 ||

అక్షమాలావిధిం వక్ష్యే శృణుష్వావహితో నృప || 42 ||

సామ్రాజ్యం స్ఫాటికే స్యాత్తు పుత్రజీవే పరాం శ్రియం |
ఆత్మజ్ఞానం కుశగ్రంథౌ రుద్రాక్షః సర్వకామదః || 43 ||

ప్రవాలైశ్చ కృతా మాలా సర్వలోకవశప్రదా ।
మోక్షప్రదా చ మాలా స్యాదామలక్యాః ఫలైః కృతా ॥ 44 ॥

ముక్తాఫలైః కృతా మాలా సర్వవిద్యాప్రదాయినీ ।
మాణిక్యరచితా మాలా త్రైలోకస్య వశంకరీ ॥ 45 ॥

నీలైర్మరకతైర్వాపి కృతా శత్రుభయప్రదా ।
సువర్ణరచితా మాలా దద్యాద్వై మహతీం శ్రియం ॥ 46 ॥

తథా రౌప్యమయీ మాలా కన్యాం యచ్ఛతి కామితాం ।
ఉక్తానాం సర్వకామానాం దాయినీ పారదైః కృతా ॥ 47 ॥

అష్టోత్తరశతా మాలా తత్ర స్యాదుత్తమోత్తమా ।
శతసంఖ్యోత్తమా మాలా పంచాశన్మధ్యమా మతా ॥ 48 ॥

చతుః పంచశతీ యద్వా అధమా సప్తవింశతిః ।
అధమా పంచవింశత్యా యది స్యాచ్ఛతనిర్మితా ॥ 49 ॥

పంచాశదక్షరాణ్యత్రానులోమప్రతిలోమతః ।
ఇత్యేవం స్థాపయేత్స్పృష్టం న కస్మైచిత్ప్రదర్శయేత్ ॥ 50 ॥

వర్ణైర్విన్యస్తయా యస్తు క్రియతే మాలయా జపః ।
ఏకవారేణ తస్యైవ పురశ్చర్యా కృతా భవేత్ ॥ 51 ॥

సవ్యపార్ష్ణిం గుదే స్థాప్య దక్షిణం చ ధ్వజోపరి ।
యోనిముద్రాబంధ ఏష భవేదాసనముత్తమం ॥ 52 ॥

యోనిముద్రాసనే స్థిత్వా ప్రజపేద్యః సమాహితః ।
యం కంచిదపి వా మంత్రం తస్య స్యుః సర్వసిద్ధయః ॥ 53 ॥

ఛిన్నా రుద్ధాః స్తంభితాశ్చ మిలితా మూర్ఛితాస్తథా ।
సుప్తా మత్తా హీనవీర్యా దగ్ధాస్త్రస్తారిపక్షగాః ॥ 54 ॥

బాలా యౌవనమత్తశ్చ వృద్ధా మంత్రాశ్చ యే మతాః ।
యోనిముద్రాసనే స్థిత్వా మంత్రానేవంవిధాన్ జపేత్ ॥ 55 ॥

తత్ర సిద్ధ్యంతి తే మంత్రా నాన్యస్య తు కథంచన ।
బ్రాహ్మం ముహూర్తమారభ్యామధ్యాహ్నం ప్రజపేన్మనుం ॥ 56 ॥

అత ఊర్ధ్వం కృతే జాప్యే వినాశాయ భవేద్ధ్రువం ।
పురశ్చర్యావిధావేవం సర్వకామ్యఫలేష్వపి ॥ 57 ॥

నిత్యే నైమిత్తికే వాపి తపశ్చర్యాసు వా పునః ।
సర్వదైవ జపః కార్యో న దోషస్తత్ర కశ్చన ॥ 58 ॥

యస్తు రుద్రం జపేన్నిత్యం ధ్యాయమానో మమాకృతిం ।
షడక్షరం వా ప్రణవం నిష్కామో విజితేంద్రియః ॥ 59 ॥

తథాథర్వశిరోమంత్రం కైవల్యం వా రఘూత్తమ |
స తేనైవ చ దేహేన శివః సంజాయతే స్వయం || 60 ||

అధీతే శివగీతాం యో నిత్యమేతాం జితేంద్రియః |
శృణుయాద్వా స ముక్తః స్యాత్సంసారాన్నాత్ర సంశయః || 61 ||

సూత ఉవాచ ||

ఏవముక్త్వా మహాదేవస్తత్రైవాంతరధీయత |
రామః కృతార్థమాత్మానమమన్యత తథైవ సః || 62 ||

ఏవం మయా సమాసేన శివగీతా సమీరితా |
ఏతాం యః ప్రజపేన్నిత్యం శృణుయాద్వా సమాహితః || 63 ||

ఏకాగ్రచిత్తోయో మర్త్యస్తస్య ముక్తిః కరే స్థితా |
అతః శృణుధ్వం మునయో నిత్యమేతాం స్మాహితాః || 64 ||

అనాయాసేన వో ముక్తిర్భవితా నాత్ర సంశయః |
కాయక్లేశో మనఃక్షోభో ధనహానిర్న చాత్మనః || 65 ||

పీడాస్తి శ్రవణాదేవ యస్మాత్కైవల్యమాప్నుయాత్ |
శివగీతామతో నిత్యం శృణుధ్వమృషిసత్తమాః || 66 ||

ఋషయ ఊచుః ||

అద్యప్రభృతి నః సూత త్వమాచార్యః పితా గురుః |
అవిద్యాయాః పరం పారం యస్మాత్తారయితాసి నః || 67 ||

ఉత్పాదకబ్రహ్మదాత్రోర్గరీయాన్ బ్రహ్మదః పితా |
తస్మాత్సూతాత్మజ త్వత్తః సత్యం నాన్యోఽస్తి నో గురుః || 68 ||

వ్యాస ఉవాచ ||

ఇత్యుక్త్వా ప్రయయుః సర్వే సాయంసంధ్యాముపాసితుం |
స్తువంతః సూతపుత్రం తే సంతుష్టా గోమతీతటం || 69 ||

ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉపరిభాగే శివగీతాసూపనిషత్సు
బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే శివరాఘవసంవాదే
గీతాధికారినిరూపణం నామ షోడశోఽధ్యాయః || 16 ||

|| ఇతి శ్రీమచ్ఛివగీతా సమాప్తా ||